

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

woensdag

mercredi

14-03-2001

14-03-2001

10:15 uur

10:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Mondelinge vraag van de heer Ferdy Willems aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de aankoop van simulatieapparatuur door de Belgische Luchtmacht" (nr. 4123)

Sprekers: **Ferdy Willems, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de Milan-antitankwapens" (nr. 3507)

Sprekers: **Pieter De Crem, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de personeelssterkte van het Belgisch leger" (nr. 4097)

Sprekers: **Pieter De Crem, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de overheidsopdrachten binnen het ministerie van Landsverdediging" (nr. 4098)

Sprekers: **Pieter De Crem, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de bestelling van rupskettingen voor de Leopard I" (nr. 3451)

Sprekers: **Pieter De Crem, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Samengevoegde interpellaties en mondelinge vraag van

- de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "de afschaffing van economische compensaties bij militaire bestellingen" (nr. 713)

- de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "de economische compensaties voor legeraankopen" (nr. 4189)

- de heer Stef Goris tot de minister van Landsverdediging over "de afschaffing van economische compensaties bij militaire bestellingen" (nr. 734)

Sprekers: **Luc Sevenhans, Peter Vanhoutte, Stef Goris, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Bert Schoofs aan de minister van Landsverdediging over "de beperking van politieke rechten van militairen" (nr. 4143)

Sprekers: **Bert Schoofs, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

SOMMAIRE

Question orale de M. Ferdy Willems au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'acquisition d'un simulateur par la Force aérienne belge" (n° 4123)

Orateurs: **Ferdy Willems, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "les armes antichars Milan" (n° 3507)

Orateurs: **Pieter De Crem, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "les effectifs de l'armée belge" (n° 4097)

Orateurs: **Pieter De Crem, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "les marchés publics dans le cadre du ministère de la Défense nationale" (n° 4098)

Orateurs: **Pieter De Crem, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "la commande de chenilles pour des chars Léopard I" (n° 3451)

Orateurs: **Pieter De Crem, André Flahaut**, ministre de la Défense

Interpellations et question orale jointes de

- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense nationale sur "la suppression des compensations économiques lors de commandes militaires" (n° 713)

- M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "les compensations économiques pour les achats militaires" (n° 4189)

- M. Stef Goris au ministre de la Défense nationale sur "la suppression des compensations économiques dans le cadre de commandes militaires" (n° 734)

Orateurs: **Luc Sevenhans, Peter Vanhoutte, Stef Goris, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Bert Schoofs au ministre de la Défense sur "la limitation des droits politiques des militaires" (n° 4143)

Orateurs: **Bert Schoofs, André Flahaut**, ministre de la Défense

Samengevoegde mondelinge vragen van - de heer John Spinnewyn aan de minister van Landsverdediging over "de overplaatsing van de onderofficierscholen in Zedelgem" (nr. 4154) - de heer Luc Goutry aan de minister van Landsverdediging over "de herstructurering van de Krijgsmacht" (nr. 4177) - de heer Richard Fournaux aan de minister van Landsverdediging over "de herstructurering van Landsverdediging en de toekomst van de militaire scholen" (nr. 4199) <i>Sprekers:</i> John Spinnewyn, André Flahaut, minister van Landsverdediging	13	Questions orales jointes de - M. John Spinnewyn au ministre de la Défense sur "le transfert de l'école des sous-officiers de Zedelgem" (n° 4154) - M. Luc Goutry au ministre de la Défense sur "la restructuration des forces armées" (n° 4177) - M. Richard Fournaux au ministre de la Défense sur "la restructuration de la Défense nationale et l'avenir des écoles militaires" (n° 4199) <i>Orateurs:</i> John Spinnewyn, André Flahaut, ministre de la Défense	13
Mondelinge vraag van de heer André Schellens aan de minister van Landsverdediging over "de Technical Washings C-130 vliegtuigen van de luchtmacht" (nr. 4186) <i>Sprekers:</i> André Schellens, André Flahaut, minister van Landsverdediging	14	Question orale de M. André Schellens au ministre de la Défense sur "les Technical Washings des appareils C-130 de la force aérienne" (n° 4186) <i>Orateurs:</i> André Schellens, André Flahaut, ministre de la Défense	14
Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "militaire attachés" (nr. 4190) <i>Sprekers:</i> Peter Vanhoutte, André Flahaut, minister van Landsverdediging	15	Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "les attachés militaires" (n° 4190) <i>Orateurs:</i> Peter Vanhoutte, André Flahaut, ministre de la Défense	15
Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "legeraankopen in het kader van OCCAR" (nr. 4191) <i>Sprekers:</i> Peter Vanhoutte, André Flahaut, minister van Landsverdediging	17	Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "les achats militaires dans le cadre de l'OCCAR" (n° 4191) <i>Orateurs:</i> Peter Vanhoutte, André Flahaut, ministre de la Défense	17

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

van

WOENSDAG 14 MAART 2001

10:15 uur

COMMISSION DE LA DEFENSE NATIONALE

du

MERCREDI 14 MARS 2001

10:15 heures

La séance est ouverte à 10.23 heures par M. Jean-Pol Henry, président.

De vergadering wordt geopend om 10.23 uur door de heer Jean-Pol Henry, voorzitter.

01 Mondelinge vraag van de heer Ferdie Willems aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de aankoop van simulatieapparatuur door de Belgische Luchtmacht" (nr. 4123)

01 Question orale de M. Ferdie Willems au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'acquisition d'un simulateur par la Force aérienne belge" (n° 4123)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Landsverdediging.)

(La réponse sera fournie par le ministre de la Défense.)

01.01 Ferdie Willems (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik dank u voor het aanpassen van de agenda en mij als eerste aan het woord te laten. Ik heb hier reeds vroeger geïnterpelleerd over de onbemande vliegtuigjes die wij aankochten. Ik wens daar even op terug te komen, omdat ik in de pers lees dat in tegenstelling tot wat men ons destijds heeft voorgehouden, het Belgische leger nu blijkt te zeggen dat de Zwitserse vliegtuigjes eigenlijk beter en zelfs goedkoper waren. Dit is echter een andere discussie.

Opnieuw hebben we een dossier over wapenaankopen in Israël. Ditmaal betreft het simulatieapparatuur ter waarde van ongeveer 600 miljoen dollar. Deze aankoop werd bekendgemaakt op 18 februari 2001. Wij hadden deze vraag ingediend bij de commissie voor de Buitenlandse Zaken, omdat dit voor ons veeleer een ethisch dan een militair probleem is. Toch heeft men het op de agenda van deze commissie

geplaatst, wat voor mij ook goed is.

In de pers heb ik de argumenten gelezen die men vanuit een militair standpunt kan hanteren. Deze apparatuur wordt in andere landen frequent gebruikt. Ik heb dat nagekeken en die landen zijn Duitsland, Frankrijk, Italië, Groot-Brittannië, Turkije, Portugal en sinds vier maart ook Nederland, wat de Israëli's niet zonder trots mededelen. In ons land worden deze simulators ook gebruikt in de vliegschool te Florennes.

Ik houd mij niet bezig met de vraag of deze dingen van goede kwaliteit zijn. Men zegt mij dat deze apparatuur bijstuurt en registreert, en een piloot waarschuwt als hij te dicht bij een bodem of bij een ander vliegtuig komt. Dit toestel laat nadere analyses toe en biedt Belgische firma's compensatiemogelijkheden. Ik heb daar geen problemen mee. Daar gaat het ook niet over.

Wel zie ik een moreel probleem. Israël onderdrukt een heel volk. Sinds eind september zijn er al vijfhonderd dodelijke slachtoffers gevallen. Ook verkoopt deze Israëlische firma wapens aan dictaturen. België maakt een punt van mensenrechten. Wapenapparatuur aankopen bij Israël, is steun verlenen aan de wapenindustrie in Israël zelf.

Uiterekend vandaag lezen wij dat Israël spijkerachtige kogels gebruikt, flechettes genaamd. Deze kogels zijn samengesteld uit tientallen naaldachtige projectielen die allemaal tegelijk het lichaam binnendringen. Deze kogels zijn nog nooit gebruikt tegen burgers en zelfs Shimon Peres protesteert tegen het gebruik ervan. Het Israëlische leger kent echter God noch gebod en gebruikt wapens die niet humaan zijn.

Ook vandaag lezen we dat Israël de stad Ram

Allah afgrendelt en wegen opblaast die de Palestijnse autoriteiten heeft opgebouwd met internationaal geld. Het Israëlische regime voert een apartheidspolitiek.

Enkele dagen geleden heb ik vanuit de oppositie mijn steun verleend aan minister Michel voor zijn beleid wat Italië betreft. De minister zegt dat de Lega nord een apartheidsprincipe voert en een Berlijnse muur zet rond Milaan. Dat is slechts een dreiging van de Lega nord. In Israël is dit geen dreiging meer, het gebeurt er reeds de facto.

Uiterekend nu horen wij dat minister Van den Bossche een ethische code wil invoeren voor alle aankopen boven de 400 miljoen. Ik ben niet een klein beetje fier daaraan te hebben meegewerkt. Ik had de minister immers de vraag gesteld dat te doen en hij doet het ook.

Uiterekend nu, op een ogenblik dat de regering in meerdere geledingen een ethische politiek begint te voeren en een beleid wil voeren waarin ethische waarden meetellen, en Israël een volk verminkt en vermoordt, gaan wij, Belgen, wapens kopen in Israël. Begrijpe wie het begrijpen kan. Het stoort mij dat ik hier slechts een vraag stel. Ik had hier graag een interpellatie van gemaakt en ik zal dat ook doen in de commissie voor de Buitenlandse Zaken. Deze aankoop kan niet. Deze kwestie moet in het parlement worden besproken en er moet over worden gestemd.

01.02 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, chers collègues, c'est un dossier antérieur aux événements actuels. J'ai effectivement eu connaissance de la proposition de M. Van den Bossche mais il est vrai que cela pourra peut-être causer quelques problèmes dans le département de la Défense et je l'ai d'ailleurs signalé.

In 2000 voorzag het PIDV in het project AACMI, het Autonomes Air Combat Manoeuvring Instrumentation voor een bedrag van 379 miljoen frank. Dit project werd gerealiseerd met aankoopdossier nr. 30.104 voor de aankoop van 20 Pod's, 2 debriefing stations evenals de initiële logistieke steun.

Voor de vergunningswijzen met een algemene offerteaanvraag werden drie offertes ontvangen. Op basis van de eendrachtschikking werd de opdracht voor bodemzeewerk en graaftechnieken voor 375 miljoen Belgische frank aan BGT uit het Duitse Überlingen toegeschreven. BGT produceert het materieel volledig in Duitsland voor het geheel van de Europese vraag. De productie

gebeurt op basis van een exclusieve licentieovereenkomst tussen Israëli Aircraft Industrie en BGT.

De andere vragen zijn voor de minister van Buitenlandse Zaken.

01.03 **Ferdie Willems** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, dat is de reactie die ik had kunnen verwachten en die ik ook heb aangekondigd. Ik dien mijn interpellatie in voor minister Michel. Ze komt hier op de agenda. Dan stel ik de vraag hier ook natuurlijk.

Ik ben blij met de technische uitleg, die mijn technische kennis van dit dossier nog een beetje vergroot. Het ethisch probleem moet niet hier worden behandeld. Daar ben ik het mee eens.

De **voorzitter**: U kunt uw fractieleider vragen om in de Conferentie van voorzitters deze vraag opnieuw voor te leggen.

01.04 **Ferdie Willems** (VU&ID): Ik zal dat doen.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

02 **Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de Milan-antitankwapens" (nr. 3507)**

02 **Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "les armes antichars Milan" (n° 3507)**

02.01 **Pieter De Crem** (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik heb een vraag over het gebruik van het Milan-antitankwapen, dat door de Landmacht voorlopig is opgeschort omwille van het ontdekte, licht radioactieve thorium. Ik wil hierover een aantal concrete vragen stellen.

Ten eerste, hoe werd de minister door de Britse autoriteiten ingelicht? Hoe heeft men deze aangelegenheid ontdekt? Welke aanwijzingen hadden de Britse autoriteiten hierover?

Ten tweede, hoe is een dergelijk zwaar metaal in het antitankwapen terechtgekomen? Welke maatregelen heeft de minister genomen ten aanzien van het personeel dat met het antitankwapen in aanraking is gekomen?

02.02 **Minister André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, collega's, de stafchef van de Landmacht heeft me in de avond van 14 februari een fax overhandigd die hij juist had ontvangen van een Belgisch contingent op schietkamp te

Otterburn in het Verenigd Koninkrijk.

Deze fax bevat de richtlijnen die ons contingent diezelfde morgen van de autoriteiten van het kamp had gekregen ter voorbereiding op het vuren met het Milan-antitankwapen, dat onze schutters op 16 en 19 februari zouden uitvoeren. Deze richtlijnen maken melding van een mogelijk stralingsrisico door de aanwezigheid van een kleine hoeveelheid thorium in het voortstuwingssysteem van de Milan-missile.

De Britse autoriteiten hadden geen bezwaar tegen het verder gebruik van Milan-antitankwapens maar legden in afwachting van het advies van de bevoegde technische diensten voorlopige veiligheidsmaatregelen op. Volgens deze veiligheidsmaatregelen moet het personeel dat zich tijdens het vuren in de onmiddellijke nabijheid van de Milan bevindt, een wegwerpstofmasker en handschoenen dragen of moet het de handen wassen na het vuren als ze geen handschoenen dragen. Als ze geen wegwerpbaar beschermingskledij dragen moeten ze na het vuren eveneens de bovenste kledinglaag wassen.

De kleine Thorion-pastille van 2,37 gram, een licht radioactief element, maakt integraal deel uit van het geleidingssysteem van de missile. In afwachting van de adviezen van de bevoegde technische dienst inzake het risico dat de opwarming van deze Thorion-pastille tijdens het vuren zou kunnen inhouden, heb ik besloten het vuren met dit wapen op te schorten. De stafchef van de landmacht heeft onmiddellijk de dienst voor technologietoepassingen en de medische dienst opgedragen te onderzoeken of het personeel en het milieu risico's lopen bij het gebruik van deze munitie. Er zal zo snel als mogelijk contact worden opgenomen met buitenlandse technische diensten die zich over deze problematiek zullen buigen. Als mocht blijken dat er enig risico bestaat voor de gezondheid van het personeel, zullen gepaste maatregelen worden genomen.

02.03 **Pieter De Crem** (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor het antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 **Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de personeelssterkte van het Belgisch leger" (nr. 4097)**

03 **Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "les effectifs de**

l'armée belge" (n° 4097)

03.01 **Pieter De Crem** (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het strategisch plan inzake de modernisering van het Belgisch leger – het plan 2000-2015 – gaat uit van de lineaire evolutie van de getalsterkte. De getalsterkte evolueert van 44.500 burgers en militairen op 1 januari 2000 naar 39.500 burgers en militairen op 1 januari 2015.

Ik wens terzake twee concrete vragen te stellen. Ten eerste, houdt deze evolutie noodzakelijkerwijze in dat afdankingen deel zullen uitmaken van deze lineaire evolutie? Ten tweede, wat is de stand van zaken in verband met de personeelsherstructurering, globaal en per macht? U had beloofd de commissie hiervan op de hoogte te houden.

03.02 **Minister André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, de vooropgestelde doelstelling inzake de personeelssterkte zal bereikt worden zonder gedwongen afdankingen. Ik zal een tabel ter beschikking stellen met de cijfers over de toestand per macht.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 **Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de overheidsopdrachten binnen het ministerie van Landsverdediging" (nr. 4098)**

04 **Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "les marchés publics dans le cadre du ministère de la Défense nationale" (n° 4098)**

04.01 **Pieter De Crem** (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de problematiek van de overheidsopdrachten is bijzonder belangrijk niet alleen voor de werking van de krijgsmacht maar ook voor de besteding van de middelen van het departement. Is het mogelijk een overzicht te geven van de in 2000 toegewezen overheidsopdrachten van meer dan 1 miljard frank?

Voor ons zijn dit de opdrachten die een grote geldmassa op gang brengen. Aan wie werden deze opdrachten toegewezen? Over welke bedragen gaat het? Hoe zijn de gunningscriteria tot stand gekomen voor deze specifieke opdrachten?

Ook de problematiek van de economische compensaties is vandaag aan de orde. Mijnheer

de minister, wij hebben gisteren een bijzonder interessante discussie gehad met onder andere uw collega Picqué in de commissie voor het Bedrijfsleven. Wij hebben gisteren een aantal heel interessante standpunten gehoord. De verstandhouding in de PS binnen de regering is blijkbaar zeer goed. Minister Picqué heeft u namelijk een bloemetje toegeworpen. Hij zei: "Collega Flahaut heeft met de terughoudendheid die hem kenmerkt in deze aangelegenheden het dossier met de grootste aandacht opgevolgd". Het blijkt dus dat u dit van zeer nabij gevolgd hebt. We hebben een aantal zeer interessante zaken vernomen in verband met de economische compensaties. Minister Picqué heeft gezegd dat hij een bijzonder groot voorstander is van economische compensaties en dat eigenlijk heel de regering er voorstander van was. We hadden dus gisteren een soort kafkaïaanse opdracht om te zien wat daar nu van aan was. Ik ga daar straks dieper op in.

De specifieke vraag was voor welke opdrachten de economische compensaties werden toegepast voor het begrotingsjaar 2000. Het gaat dan om de opdrachten die groter waren dan 1 miljard frank. In welke mate werden ze toegepast? Wat was de oorspronkelijke raming voor deze opdrachten en wat bleek uiteindelijk de definitieve contractprijs te zijn?

04.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, collega's, een enkel contract van meer dan 1 miljard frank werd door de algemene aankoopdienst toegewezen in 2000. Het gaat om de aankoop van vier vliegtuigen voor de Belgische luchtmacht, met dossiernummer 30102. Deze opdracht werd toegewezen aan de Braziliaanse firma Embraer voor een bedrag van 78 miljoen dollar. De gunningscriteria waren: prijs: 20% aankoop en 30% uitbating, techniek 25% en operationeel 25%. Er waren geen economische compensaties.

Het bedrag van de aanvraag van het voorafgaandelijk akkoord bedroeg 2,6 miljard frank.

04.03 **Pieter De Crem** (CVP): Mijnheer de minister, dat was de inlichting waarnaar ik vroeg.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 **Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de bestelling van rupskettingen voor de Leopard I" (nr. 3451)**

05 **Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "la commande de chenilles pour des chars Léopard I" (n° 3451)**

05.01 **Pieter De Crem** (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag betreft een technische aangelegenheid. Ik vernam dat het Belgische leger op het punt staat een contract te sluiten voor een bestelling van 28.000 rupskettingen voor de Leopard 1-tanks. Een eerste poging om deze bestelling zonder openbare aanbesteding te plaatsen via de organisatie Kooplog Leopard in Duitsland is op een arrest van de Raad van State gebotst, die uw beslissing heeft opgeschort met onder meer het argument dat er geen openbare aanbesteding heeft plaatsgevonden.

Mijnheer de minister, welke procedure zal verder worden gehanteerd om de bestelling alsnog te plaatsen? Wat is de uiteindelijke stand van zaken in het dossier nu men met een opschorting wordt geconfronteerd?

05.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, collega's, thans werd in dit dossier door Varec een kortgeding aangespannen bij de Raad van State. Zolang deze zaak niet is afgehandeld, wenst de minister van Landsverdediging geen uitspraak te doen of een standpunt in te nemen die een weerslag kan hebben op de afloop of die door de partijen kan worden misbruikt. De minister van Landsverdediging zal dan ook later, met kennis van zaken, beslissen hoe de procedure moet worden voortgezet.

Je voudrais dire clairement que, si pour des raisons de sécurité, je dois un jour arrêter de faire fonctionner les chars Léopard, je les ferai arrêter. Si des accidents devaient se produire parce que les chenilles ne sont plus suffisamment fiables sur ces chars ou que je n'ai plus de stock pour remplacer ces chenilles, j'arrêterai les chars Léopard et je ne ferai courir aucun risque, ni à la population, ni à mon personnel. Les procédures, c'est très bien; les procédures procédurières, c'est aussi très bien, mais à un certain moment, la réalité du terrain est là aussi et la machine doit fonctionner. Si elle ne peut plus le faire, on l'arrêtera et tant mieux pour les pacifistes, et pour moi aussi.

05.03 **Pieter De Crem** (CVP): J'espère que vous ne me soupçonnez pas d'être un pacifiste!

05.04 **André Flahaut**, ministre: Le risque est de ne plus pouvoir rendre les chars Léopard opérationnels parce que la procédure doit être

respectée. Si je ne peux plus remplacer les chenilles des chars, je ne prendrai aucun risque.

05.05 Pieter De Crem (CVP): Mijnheer de minister, u zegt dat u zich omwille van een aantal procedurele redenen niet wilt uitspreken. Is het echter niet eigenaardig dat in dit dossier de weg van de openbare aanbesteding niet is gevolgd?

05.06 André Flahaut, ministre: Vous ne me convaincrez pas de répondre à une question aujourd'hui. Je dis simplement qu'une procédure est en cours devant le Conseil d'Etat. Je n'interviens pas, sinon je vais donner des arguments dans un sens ou dans l'autre et je ne veux pas le faire. Je précise seulement qu'un jour se posera le problème du remplacement des chenilles de ces chars. C'est la réalité du terrain. Je ne sais rien dire d'autre aujourd'hui. En ce qui concerne le Kosovo, le matériel qui s'y trouve est en bon état mais, un jour, il ne le sera peut-être plus.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Samengevoegde interpellaties en mondelinge vraag van

- de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "de afschaffing van economische compensaties bij militaire bestellingen" (nr. 713)

- de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "de economische compensaties voor legeraankopen" (nr. 4189)

- de heer Stef Goris tot de minister van Landsverdediging over "de afschaffing van economische compensaties bij militaire bestellingen" (nr. 734)

06 Interpellations et question orale jointes de
- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense nationale sur "la suppression des compensations économiques lors de commandes militaires" (n° 713)

- M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "les compensations économiques pour les achats militaires" (n° 4189)

- M. Stef Goris au ministre de la Défense nationale sur "la suppression des compensations économiques dans le cadre de commandes militaires" (n° 734)

06.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal eens een boompje opzetten over de economische compensaties.

De tijd lijkt mij aangebroken om in deze

commissie eens ernstig te debatteren over economische compensaties bij militaire bestellingen. De heer De Crem en ikzelf kregen gisteren de mogelijkheid minister Picqué terzake een aantal vragen te stellen.

Ik begrijp dat beide ministers een andere uitgangspositie hebben. De minister van Economische Zaken moet vanuit zijn functie pleiten voor economische compensaties. U, als minister van Landsverdediging, moet in de eerste plaats ervoor zorgen dat de militairen goed materiaal krijgen. De discussie over de economische compensaties leeft niet in defensiekringen. Dat is logisch. Als parlementslid moeten wij erover waken dat het leger krijgt wat het nodig heeft.

Het grote probleem met economische compensaties is het feit dat het steeds een aangebrand reukje heeft. Dit heeft uiteraard te maken met het verleden. In het verleden zijn een aantal serieuze uitschuivers gebeurd op het vlak van de economische compensaties.

We moeten het kind echter niet met het badwater weggooien. Volgens mij moeten we eens nagaan wat er toen precies is mislopen en hoe we dit in de toekomst kunnen vermijden. Economische compensaties bestaan ook in andere landen. Waarom zou het in ons land dan niet kunnen?

Ik heb gisteren het antwoord gehoord van minister Picqué. Hij pleitte voor economische compensaties alhoewel hij aandacht vroeg voor de manier waarop ze tot stand komen. Ik heb ook begrepen dat er op 9 februari een vrij dubbelzinnig ontwerp van koninklijk besluit werd ingediend. Binnen de regering is men er achter gekomen dat het besluit van 15 december toch niet zo goed was of in elk geval overhaast werd genomen.

Ik neem aan dat alles met de beste bedoeling is gebeurd. U heeft in de commissie ook terloops even gewezen op de afschaffing van de economische compensaties. Naderhand is men gaan nadenken over de gevolgen van dit besluit. Er zullen een aantal aankopen plaatsvinden zonder economische compensaties. Ik neem als voorbeeld de upgradering van onze mijnenjagers. Tot groot jolijt van de Nederlanders vragen wij daarvoor geen economische compensaties. Het mag volgens mij niet de bedoeling zijn dat wij de Nederlandse industrie steunen. Als we al een industrie moeten steunen, moet dit in de eerste plaats onze eigen industrie zijn.

Mijnheer de minister, ik heb begrepen dat u een

van de verdedigers was van de afschaffing van de economische compensaties. Ik meen dat dit vooral te maken had met een zekere bezorgdheid over de kwaliteit van het materiaal. Wij mogen volgens mij in alle openheid pleiten voor economische compensaties als die de kwaliteitscriteria niet in het gedrang brengen. Dit betekent dat economische compensaties nooit de eerste prioriteit mogen zijn bij militaire bestellingen.

Als we een ernstige procedure kunnen uitwerken, dan kunnen we ons wel ten gunste van economische compensaties uitspreken. Er zijn nu eenmaal verschillende soorten economische compensaties; we hebben daarover gisteren reeds uitgeweid. Ik geef een voorbeeld. Stel u voor dat we bij Embraer vier toestellen aankopen zonder economische compensaties. Sonaca is daar echter een onderaannemer van. Eigenlijk kan men dus wel spreken van een economische compensatie. In geval van evenwaardige kwaliteit moeten we in dat geval toch kiezen voor de toestellen die bij ons worden gemaakt, zij het in onderaanneming. Men kan de economische compensatie dus nooit volledig uitsluiten. Vandaar dat we ons over dat thema grondig moeten bezinnen.

Ik heb begrepen dat de regering er terzake nog niet uit is. Vice-eerste minister Michel heeft als eerste gesteld dat economische compensaties moeten kunnen. Mijnheer de minister, ik meen dat u als bevoegde minister daarover ook een standpunt moet innemen, want anders zult u achter de feiten aanhollen. Graag vernam ik wat uw mening is in het licht van de verklaringen van de heer Michel en of er sprake is van enige evolutie.

06.02 **Peter Vanhoutte** (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, aangezien mijn vraag aansluit op de interpellatie, zal ik geen lang betoog houden, te meer omdat we wat sommige aspecten van de economische compensaties betreft zeer duidelijk op dezelfde golflengte zitten. Dat maakt het overbodig er diep op in te gaan. Desalniettemin heb ik een aantal vragen, die gisteren ook tot minister Picqué werden gericht; het is inderdaad nodig om enkele zaken zwart op wit te stellen.

Reeds tijdens de begrotingsbespreking op 19 december vorig jaar hebt u even de problematiek van de economische compensaties aangeraakt naar aanleiding van een vraag van mij terzake. Blijkbaar is uw duidelijk antwoord toen enigszins tussen de plooiën gevallen bij de lobby. Ik raad de

collega's aan de Handelingen van die vergadering erop na te lezen.

Het discussiepunt blijft wat de draagkracht is van de beslissing van de Ministerraad. Heeft hij toen een formeel engagement toegezegd, of heeft hij hiermee slechts een aanzet gegeven tot de realisatie van wat hij in verband met de economische compensaties vooropstelt? Zullen de toen gemaakte afspraken ook in toekomstige dossiers worden nageleefd?

Het is belangrijk hierop een klaar antwoord te verstrekken, mijnheer de minister, want we zijn in de commissie ervan overtuigd dat we werk moeten maken van een beleid in een Europees kader, ook inzake de defensie-industrie en dat we ons minder moeten bezighouden met onze eigen bollenwinkel. Ik zie hier toch een tegenstelling: we zijn allemaal voorstander van Europese evoluties, maar wanneer het op concrete aankopen aankomt, willen we blijkbaar allemaal de eigen bollenwinkel optimaal beschermen. Dat kan niet. Ofwel opteren wij ervoor om de aankopen Europees te regelen en de defensieaankopen af te stemmen op een Europees beleid, zodat alles efficiënter en betaalbaarder verloopt. Ofwel laten we alles bij het oude en doen we voort zoals het steeds is geweest.

Mijnheer de minister, sta me toe een ander punt aan te kaarten. In een interessant artikel in de Financieel Economische Tijd van afgelopen vrijdag wordt er melding van gemaakt dat de onbemande Israëlische UAV-vliegtuigen niet de keuze van de militairen was en dat er zelfs een meerprijs aan verbonden was. Uiteindelijk zou de regering daar toch voor hebben gekozen, aldus het artikel, omdat er interessante economische compensaties werden geboden. Ik wens op het ogenblik niet in te gaan op de details van het dossier. Ik heb in de commissie voor de Legeraankopen gisteren een vraag terzake ingeleid, omdat het dossier wat de technische aspecten betreft, daar moet worden behandeld. Het wordt er trouwens al jaren opgevolgd.

Het intrigeert mij te weten of er ooit door Landsverdediging of aanverwante organismen een grondige studie over de problematiek van de economische compensaties uitgevoerd is. Iedereen kan bedrijven noemen die groot voordeel gehaald hebben uit economische compensaties. Wij kunnen er ook een aantal opsommen die er nadeel van ondervonden hebben. Wij zouden een globale balans moeten opmaken van wat die economische compensaties tot op de dag van vandaag opgebracht hebben. Dan bedoel ik niet

alleen een balans in cijfers, maar een grondige studie naar het industrieel potentieel. Wat heeft het teweegebracht voor de industrie? Is dat vanuit Landsverdediging ooit onderzocht? Ik heb begrepen dat Economische Zaken dat tot op heden niet heeft gedaan.

Ik heb nog een tweede vraag in dat verband. Hebt u een idee wat de globale meerprijs is ten gevolge van economische compensaties sinds 1983? Een budget dat al genoemd is, is 119,2 miljard frank. Ik heb nog een laatste vraag. In hoeveel gevallen – ik heb net de UAV's vermeld – is niet gekozen voor het dossier waarvoor de krijgsmacht opteerde, maar voor een ander dossier, met het oog op economische compensaties?

06.03 Stef Goris (VLD): Mijnheer de minister, ik heb gisteren uw collega, minister Picqué niet geïnterpelleerd. Het is mijn overtuiging dat alles wat met compensatie te maken heeft, te maken heeft met ondersteuning van bedrijven en onder verantwoordelijkheid van de gewesten valt. Ik kom er zo dadelijk op terug.

Collega Vanhoutte, ik sluit aan bij wat u zegt over de Europese context. Ik denk inderdaad dat wij dit verhaal niet mogen loskoppelen van het Europese gegeven. Wij stellen vast dat de grote markten zoals Frankrijk en Engeland zich nog meer willen beveiligen. België als klein landje moet opletten wat het doet binnen dit Europees gegeven. Ik heb me zelf bevraagd naar het bedrag van investeringen en compensaties in de voorbije jaren. De industriesector bevestigt mij dat er sinds 1970 voor 350 miljard frank aan investeringen werden geplaatst door de krijgsmacht en dat die aanleiding gaven tot 600 miljard frank aan compensaties. Dat wil zeggen dat er voor 600 miljard frank investeringen uitgevoerd zijn in ons land in de voorbije 30 jaar die een gevolg waren van bestellingen voor de krijgsmacht. Dat is toch niet onbelangrijk als gegeven, voor zover de gegevens kloppen. Ik vermeld u de bron, het kan eventueel nagegaan worden.

Er werd gisteren een debat gevoerd met minister Picqué. Ik denk dat ook een werkgroep zich buigt over het probleem. Ik herhaal het standpunt dat wij destijds ingenomen hebben en dat wij blijven verdedigen. In geen geval mogen compensaties beslissend zijn als criterium bij aankoop van een legerbestelling. Er zijn maar twee criteria die mogen meespelen, ten eerste, de behoeftestelling - kwaliteit en opportuniteit van het materiaal - en, ten tweede, de prijs.

Wil dat daarom zeggen dat wij de compensaties

zonder meer verbieden? Elementair is dat zij niet meetellen in de besluitvorming. Toch is het zo dat bijvoorbeeld Barco – een Vlaams bedrijf – ten gevolge van de upgrade die aan de C130's Hotel is uitgevoerd, een compensatiebestelling heeft mogen boeken. Het bedrijf mocht namelijk de control display units in de cockpits leveren. Het gevolg was dat Barco later ook leverancier is geworden voor de nieuwe versie, de Juliet-versie, die nu door de Amerikanen van Lockheed-Martin gebouwd wordt.

Dankzij die compensaties zijn zij reeds zover in de markt gevorderd dat zij de leverancier zijn van Lockheed-Martin, ook voor toestellen waarover wij niet eens meer beschikken. Wij mogen niet uit het oog verliezen dat zij zelfs op de Amerikaans markt een vaste positie hebben verworven.

Ik herhaal het standpunt dat bij het indienen van een dossier voor een bestelling twee elementen voor de aanbesteding belangrijk zijn, namelijk de officiële behoeften en de prijs. In bijkomende orde moet het mogelijk zijn te kiezen op welke wijze wordt voorzien in compensaties voor bedrijven die wij aanduiden via een overlegcomité. Men heeft ooit een dergelijk comité willen oprichten. Ik verwijs daarvoor naar een nota van 5 oktober 1994 van de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen. In deze nota wordt de oprichting van een federale raad en een overlegcomité voor nijverheidscompensaties gepland. De SERV zegt eveneens dat dit een bevoegdheid is van de gewesten.

Wij moeten eerlijk zijn. Ten eerste, indien compensaties met zich brengen dat het dossier duurdurder wordt, moeten de gewesten voor die meerprijs opdraaien. Ten tweede, de keuze van de bedrijven – bedrijven die alleen nut hebben voor de defensie-industrie of bedrijven die zich bijvoorbeeld ook bezighouden met luchtvaart-en/of ruimtevaartindustrie – moet door de gewesten worden gemaakt. Dit kan op twee manieren worden opgelost. Een eerste mogelijkheid is het indienen van dubbele offertes, één waarin alleen de aspecten kwaliteit en prijs aan bod komen en één waar ook de compensaties in zitten. Aldus kan men mooi berekenen hoeveel de meerprijs precies bedraagt. Een tweede mogelijkheid is het toevoegen van een derde en los aanhangsel, waarin men voortgaat op een door het overlegcomité voorgestelde lijst en waar aanbestedende bedrijven zich ertoe kunnen engageren om voor nijverheidscompensaties te zorgen.

Mijnheer de minister, wij moeten vermijden dat we

dezelfde fouten begaan als in het verleden. Wij hebben immers de extreme situatie gekend waarin de compensaties het hele dossier bepaalden, waardoor vaak verkeerde aankopen zijn gebeurd. Nu bevinden we ons helemaal aan de andere kant en worden de compensaties volledig afgeschaft. Ik meen dat we moeten zoeken naar de gulden middenweg. Enerzijds, moeten wij de garantie hebben dat de krijgsmacht beschikt over het beste materiaal aan de beste prijs. Anderzijds, moet ook onze industrie kunnen blijven concurreren op de internationale markt.

Wij moeten er op Europees niveau voor pleiten dat zo vlug mogelijk een regelgeving wordt opgesteld voor alle Europese landen, waardoor men het systeem kan afbouwen. Dat is vandaag nog niet aan de orde, maar binnenkort kan België het tijdens zijn voorzitterschap misschien aankaarten. Ik vrees evenwel dat men bij de grotere bondgenoten op enige weerstand zal stuiten.

Mijnheer de minister, u weet dat er een werkgroep is opgericht om het probleem te bestuderen. Hebt u daar al meer nieuws over? Kunnen wij van u de stand van zaken vernemen? Heeft deze werkgroep al conclusies getrokken? Wat is intussen uw standpunt in deze aangelegenheid?

Le **président**: Les compensations sont à l'ordre du jour et, à mon avis, ce n'est pas encore terminé.

06.04 **André Flahaut**, ministre: Non, j'en ai bien l'impression.

Mijnheer de voorzitter, wat is de stand van zaken?

Het koninklijk besluit van 6 februari 1997 betreffende de overheidsoverdracht voor aanneming van leveringen en diensten waarop artikel 3, §3 van de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdracht van toepassing is, bepaalt de modaliteiten van de integratie van een economisch luik in de aankoopdossiers voor militair materieel die onder de toepassing van artikel 296 van het Verdrag van Maastricht vallen.

Tevens bestaat er tussen de minister van Economische Zaken en de minister van Landsverdediging een protocolovereenkomst inzake eventuele economische compensaties. In het bovenvermeld koninklijk besluit wordt nergens gewag gemaakt van een verplichting tot het eisen van een economische return. Het gaat om een faculteit. De protocolovereenkomst werd opgesteld en afgesloten door leden van de

executieve, die door de betrokken ondertekenaars op elk ogenblik kan worden gewijzigd, geschorst of zelfs opgeheven.

Zoals u weet heeft de regering op 12 mei 2000 een algemeen beleidsplan voor het Belgisch leger goedgekeurd, waarbij hun visie op de opdracht en de rol van de krijgsmacht werd geschetst. In het licht van die opdracht zal worden bepaald over welke middelen en uitrustingen het leger moet beschikken om deze op een zo efficiënt en veilig mogelijke wijze waar te nemen. Het operationele en militair-technische criterium voor de beoordeling van de volledige uitrusting is bijgevolg doorslaggevend voor de keuze van het materieel. Ook de premier heeft tijdens een persconferentie, na de goedkeuring van het eerder vermelde plan hieromtrent expliciet commentaar gegeven.

Aan dit eerste belangrijke element wens ik ook nog toe te voegen dat men evenmin abstractie kan maken van het feit dat de economische en industriële politiek sedert de recente staatshervormingen een uitsluitend regionale materie is geworden. Het is dan ook logisch dat deze regionale bevoegdheid wordt geëerbiedigd en dat men de werkwijze die voorheen bestond in het kader van de nieuwe toestand aanpast.

De volledige regering heeft in december en februari 2001 een standpunt ingenomen. Ik denk, bijvoorbeeld, aan een industriële return naar aanleiding van de afschaffing van militair materieel dat coherent is met wat ik hoger reeds heb vermeld.

La question s'est posée ensuite. Pour ma part, je ne suis pas opposé aux compensations économiques, mais j'estime que ce n'est pas au ministère de la Défense de jouer le premier rôle.

Le gouvernement a pris une décision et je l'applique. Il recherche une formule originale. C'est la raison pour laquelle le groupe de travail a commencé par examiner ce qui se passe ailleurs. Le premier ministre et le ministre des Affaires économiques sont les animateurs de ce groupe de travail. La Défense y participe en tant qu'observateur; son but est d'attirer l'attention sur les éléments que je viens d'exposer, ainsi que sur la garantie de l'opérationnalité.

En ce qui concerne les achats militaires, l'avis des militaires doit primer avant tout. Si du matériel est acheté sans tenir compte des critères d'opérationnalité et de leur avis, en cas d'accidents lors d'opérations, on cherchera des responsables non parmi les dirigeants des firmes fournisseuses,

mais parmi les responsables politiques de l'époque.

Je suggère que les questions concernant le groupe de travail soient posées aux personnes directement concernées, à savoir le ministre Picqué et le premier ministre. Vous connaissez la position de la Défense à ce sujet.

Si une nouvelle formule, nécessitant une harmonisation européenne, est trouvée, je veux croire que je pourrai donner congé, durant quelques mois ou quelques années, au Service général des achats.

Dans l'état actuel des choses, j'attends les conclusions du groupe de travail avant de vous présenter tout dossier relatif à des commandes militaires.

Dois-je inclure ou non les compensations? Une chose est certaine, c'est que je ne ferai pas rédiger de cahiers spéciaux des charges sans savoir si elles doivent l'être ou non.

Le dossier sur les véhicules de reconnaissance est passé au Conseil des ministres sans compensation pour la simple raison que ce dossier, initié en 98-99, a été reporté en 2000 car le cahier spécial des charges de l'époque était d'une telle complexité que tous les éléments apparaissaient comme essentiels. Aucune offre ne pouvait donc être conforme. Certains auraient voulu que je donne mon accord, d'autres pas! « Dans le doute, abstiens-toi » dit la sagesse populaire. C'est effectivement ce que j'ai fait. C'est la raison pour laquelle la procédure a été relancée. En outre, afin que le dossier « véhicules de reconnaissance » puisse aboutir en 2001, il est passé sans compensation.

En ce qui concerne les autres dossiers, nous attendons les conclusions du groupe de travail. Si ce dernier arrive à un accord, les cahiers spéciaux des charges seront adaptés en tenant compte du nouvel accord.

Si la législation sur les marchés publics doit être modifiée, des dispositions urgentes devront sans doute être prises. En tant que spécialistes de la Défense, vous savez en effet qu'une série de dossiers sont en attente. En tout cas, une chose est certaine, nous ne ferons pas de travail inutile.

Je vous ai exposé la position de la Défense, celle du groupe de travail et l'état des dossiers en attente. Telle est la situation aujourd'hui.

06.05 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor het antwoord. Het is inderdaad zijn taak ervoor te zorgen dat het leger het geschikte materiaal krijgt. Het leven van de betrokken personeelsleden kan hiervan afhangen.

De minister stelt eveneens dat hij in dit dossier geen initiatieven moet nemen. Ik ga akkoord met dit standpunt. Het is minister Picqué die de dans moet leiden.

Wat de Europese samenwerking betreft, moeten wij, mijns inziens, niet naïef zijn. De meeste grote landen hebben een eigen defensie-industrie die ze altijd zullen blijven beschermen. Wij moeten er niet op hopen dat Frankrijk zijn eigen industrie ooit zal laten vallen. In het verleden werden reeds schuchtere pogingen ondernomen inzake Europese samenwerking. Denken wij aan het dossier-Triad. Resultaat was een serieus debacle en een tekort van meer dan 1 miljard frank. Volgens mij moeten we leren uit de fouten van het verleden en met een open geest de nieuwe dossiers onderzoeken. Ik hoop dat de werkgroep terzake snel een advies zal opstellen. Op dat ogenblik kan dit dossier opnieuw behandeld worden.

06.06 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw omstandig en duidelijk antwoord dat we als leden van de commissie voor de Landsverdediging en legeraankopen alleen kunnen onderschrijven. We moeten niet alleen waarborgen dat de krijgsmacht krijgt wat ze nodig heeft na een prijs-kwaliteitverhouding te hebben uitgevoerd, maar ook dat Landsverdediging niet de meerprijs van mogelijke economische compensaties moet dragen. Het kan niet zijn dat een verdoken expansiesteun wordt afgewenteld op Landsverdediging zoals dat in het verleden het geval was. Het budget van Landsverdediging is reeds krap. We mogen niet dulden dat de militairen, die reeds zwaar onderbetaald zijn, de dupe blijven. Deze problematiek moet in de werkgroep aan bod komen.

Mijnheer de minister, ik heb wel problemen met de defensie-industrie. Op dit ogenblik is er een gigantische overproductie van militair materieel in Europa en de Verenigde Staten. Deze markt is dringend aan sanering toe. De overproductie is voornamelijk het gevolg van de grote bestellingen van de jaren '70, '80 en '90. Er is slechts één goed antwoord op deze overproductie. Er moet worden gesaneerd. Saneren kan alleen maar door de vrije markt een grotere rol te laten spelen. Op die

manier zal de sanering als het ware van zelf gebeuren. Dat zal voor een aantal bedrijven niet prettig zijn. Zoals in het verleden een aantal andere sleutelsectoren werden gesaneerd, onder meer de staalnijverheid, zal dit eveneens moeten gebeuren met de defensie-industrie.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij mogen het debat niet uitsluitend overlaten aan een aantal technische werkgroepen en ministers. Dit parlement moet terzake zijn verantwoordelijkheid opnemen en het debat ten gronde voeren. Ik mis de goede basisinformatie. Wij zijn wat aan het freewheelen op basis van onvolledige cijfers. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat men zich in het verleden nooit de moeite heeft getroost het dossier van de economische compensaties met zijn positieve en negatieve effecten ernstig te bestuderen. Het uitgangspunt van een goed debat is een goede studie.

06.07 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, je précise à M. Vanhoutte qu'il ne doit pas compter sur le département de la Défense nationale pour organiser un colloque sur les compensations économiques.

A la question de savoir dans quelle commission ce débat aura lieu, M. De Crem nous répond que ce sera au sein de la commission des Affaires économiques. Je suis d'accord avec lui.

De grâce, ne considérons pas que le département de la Défense nationale est opposé aux entreprises. D'ailleurs, les entreprises le savent bien. La seule différence qu'il y a par rapport à d'autres époques, c'est que je n'ai pas rencontré séparément les représentants des entreprises. Mais j'ai rencontré ensemble, à deux reprises, le Belgian Defense Industrial Group ainsi que les représentants régionaux. Je leur ai expliqué clairement la position du département de la Défense nationale et je pense que ces industriels ont bien compris que la pression ne devait pas s'exercer sur la Défense nationale mais sur d'autres membres du gouvernement.

J'ai demandé à mes représentants au sein du groupe de travail d'insister sur le fait que les techniques de compensation ou de retour ne doivent pas avoir pour effet d'augmenter le prix des achats militaires ni – et cet élément est tout aussi important que le premier – de retarder les acquisitions de matériels militaires. En effet, le passé nous a appris soit que les prix payés ont été supérieurs, soit que des procédures naissent souvent à propos des compensations. Or, ces procédures retardent les marchés. Mes

représentants sont donc là pour veiller à ce que la formule choisie réponde aux besoins et aux exigences de la Défense nationale, à savoir la sécurité, la rapidité et éviter des prix supplémentaires.

Telle est donc notre position au sein de ce groupe de travail.

06.08 **Stef Goris** (VLD): Mijnheer de voorzitter, op mijn beurt ben ik zeer blij met het antwoord van de minister. Het sluit aan bij de standpunten die wij terzake innemen. Het verheugt mij dat hierover blijkbaar eensgezindheid bestaat in de commissie.

Mijnheer de minister, het lijkt mij belangrijk om de compensaties niet af te schaffen maar wel te neutraliseren. Dat betekent dat compensaties geen competitie mogen meebrengen, het dossier niet mogen beïnvloeden, geen meerkost mogen veroorzaken en ook geen vertraging mogen teweegbrengen. Elke militaire bestelling moet door uw diensten worden aangevraagd via SGA, de adviezen van IS, de commissie voor de Legeraankopen en de Ministerraad. De bestellingen mogen alleen in het licht van twee criteria bekeken worden, namelijk kwaliteit en prijs. Een eventueel economisch luik kan door de gewesten in onderling overleg via een commissie aangevraagd worden. Dit mag het dossier niet vertragen en ook geen meerkost opleveren. Als dit meer zou kosten, moeten de gewesten hier zelf voor opdraaien volgens de verdeelsleutel die ze zichzelf hebben opgelegd. Uiteraard bent u niet bevoegd om in dergelijke zaken tussenbeide te komen. Dit is een zaak van de gewesten.

Collega's, er zijn ook internationale instapdossiers. Het Europees verhaal begint immers langzaam te ontluiken. Ik denk aan het verhaal van de A400M, OCCAR en de WEAG, een spin-off van de WEU. Een aantal dossiers waar België aan deelneemt krijgen langzaam aan vorm. Er is voorzien in een just return en wij hebben een entry cost betaald om te mogen meewerken aan bijvoorbeeld het ontwikkelen van de A400M. Hier zal uiteraard ook een return uit voortvloeien. Ik pleit ervoor dat wij hier het geweer niet van schouder veranderen. Het lijkt mij al te gortig dat wij de instapkosten betalen en dat onze bedrijven vervolgens niet kunnen meewerken aan de productie. Met betrekking tot de grote internationale instapdossiers moeten wij de politiek die wij totnogtoe gevoerd hebben voortzetten, namelijk deelnemen en zorgen dat wij terugkrijgen waar wij recht op hebben volgens het principe van de fair share van de verschillende deelnemende landen.

Verder is er nog het probleem van de lopende compensatiedossiers. Hoe verderfelijk ze ook waren en hoe slecht ze in het verleden ook werden aangebracht, toch wil ik ervoor pleiten dat de bedrijven in het debat van vandaag geen alibi vinden om te stellen dat zij ontslagen zijn van hun verplichting. Dit heeft destijds de staatskas geld gekost aangezien het dikwijls om duurdere operaties ging. Wij mogen geen signaal geven dat de bedrijven het gevoel geeft dat zij ontslagen zijn van hun verplichting om de compensaties waartoe zij nog verplicht zijn uit te voeren.

Wat de overproductie betreft, is het ongetwijfeld juist dat dit probleem op mondiaal vlak rijst. Daar moet een oplossing voor worden gezocht. Wat Vlaanderen betreft, meen ik dat wij niet echt stricto sensu een defensie-industrie hebben. Vlaanderen doet vooral aan dual use-technologie die ook bruikbaar is in de burgerluchtvaart en de ruimtevaart. Deze bedrijven tonen ook interesse om investeringen te krijgen waardoor zij zich verder kunnen uitdiepen om in de toekomst concurrentieel te blijven op internationaal vlak. Ook hier ligt een rol voor de gewesten binnen het overlegcomité. Naar mijn gevoel moet dit comité opnieuw geactiveerd worden om na te gaan welke bedrijven kunnen meespelen in een eventueel economisch verhaal.

Mijnheer de minister, er moet een aparte enveloppe worden ingesteld die door de overlegcommissie kan worden ingevuld. Deze enveloppe moet dan niet via SGA of door uw handen passeren. Het departement Landsverdediging heeft hier dan niets mee te maken. De aanbesteders kunnen dan een voorstel doen met betrekking tot de return voor de economie. Dat wordt dan alleen behandeld op het niveau van de gewesten door een overkoepelend orgaan. U hebt daar dan niets mee te maken. U beslist immers alleen op basis van de behoeften en de prijs.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Mondelinge vraag van de heer Bert Schoofs aan de minister van Landsverdediging over "de beperking van politieke rechten van militairen" (nr. 4143)

07 Question orale de M. Bert Schoofs au ministre de la Défense sur "la limitation des droits politiques des militaires" (n° 4143)

07.01 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag heeft betrekking op de wet van 14 januari

1975, die bepaalt dat militairen lid van een politieke partij mogen worden en de rechten mogen uitoefenen die aan hun lidmaatschap zijn verbonden. Deze vraag heeft enige actualiteitswaarde gekregen omdat een aantal wetsvoorstellen in de Kamer werden ingediend die hierop betrekking hebben.

Rebus sic stantibus is de wet van 14 januari 1975 nog van toepassing. De rechten worden toegekend, maar niettemin worden ze sterk beperkt. Een militair van het actief kader mag volgens de wet geen ander ambt uitoefenen dan dat van deskundige, raadgever of lid van een studiecentrum van een politieke partij. Elke andere actieve of publieke deelname aan het politieke leven in een andere hoedanigheid, zelfs buiten de dienst, wordt verboden. Als jurist heb ik enige rechtspraak en rechtsleer terzake opgezocht, maar ik heb daarover zeer weinig gevonden, wellicht omdat de militairen te terughoudend zijn om zich op deze wet te beroepen en hun lidmaatschap naar buiten te brengen. Er waren wel enkele parlementaire vragen die betrekking hebben op het ambt dat men kan uitoefenen.

In het kader van de politieke activiteiten ben ik ook op zoek gegaan naar rechtspraak en rechtsleer over het verbod voor de militairen om van hun militaire hoedanigheid gewag te maken. Daarover heb ik ook zeer weinig gevonden.

Er is ook een derde verbod, het belangrijkste, waarop de ingediende wetsvoorstellen betrekking hebben, namelijk dat militairen van het actief kader zich niet voor gemeentelijke, provinciale of nationale wetgevendende verkiezingen kandidaat mogen stellen.

Mijnheer de minister, ik heb de volgende vragen terzake.

Wat wordt precies onder de term ambten verstaan? Betreft dit alleen bezoldigde functies of ook vrijwillige functies? Men kan bijvoorbeeld bestuurslid van een lokale afdeling worden of van een afdeling van een arrondissement of een overkoepelend orgaan, naargelang de structuur van de betreffende politieke partij.

Stellen militairen zich bloot aan sancties wanneer bekend zou worden dat zij lid van een politieke partij zijn? Ik veronderstel dat men lid van een politieke partij mag worden, dat men raadgever mag worden en dat men dan geen gewag van zijn militaire actieve dienst mag maken. Het beroep is echter een van de coördinaten waarnaar men moet verwijzen wanneer men zijn positie in de

maatschappij kenbaar wil maken. Ook in de politiek moet men die positie kenbaar maken. Wat verstaat men precies onder het feit dat men geen gewag mag maken van zijn militaire hoedanigheid, want als dit strikt wordt geïnterpreteerd, wordt elke uitoefening van een politiek recht uiteraard onmogelijk.

In verschillende andere Europese landen kunnen militairen wel kandidaat zijn op de lijsten voor gemeentelijke, provinciale en nationale wetgevende verkiezingen. Vindt u dit geen verouderde en discriminerende maatregel? Bent u bereid een wetsontwerp terzake in te dienen of één van de ingediende wetsvoorstellen, die in deze commissie wellicht nog zullen worden besproken, te steunen?

07.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, collega's, de term ambten moet onafhankelijk van elke notie van bezoldiging worden begrepen. Artikel 15, §1, derde en vierde lid van de wet van 14 januari 1975, houdende het tuchtreglement van de krijgsmacht, gewijzigd bij de wet van 24 juli 1992, verbiedt dat militairen in een politieke partij andere ambten vervullen dan die van deskundige, raadgever of lid van een studiecentrum. Iedere andere actieve of publieke deelname aan het politieke leven in een andere hoedanigheid, zelfs buiten de dienst, is verboden.

Voorzitter: Pieter De Crem.
Président: Pieter De Crem.

De memorie van toelichting bij de wet van 14 januari 1975 verstrekt volgende ratio legis, ik citeer: "Men kan zich moeilijk voorstellen dat de militairen in de schoot van politieke partijen leidende, zelfs niet publieke functies waarnemen of lagere functies zoals het aanbrengen van aanplakbiljetten of het besturen van propagandavoertuigen vervullen. Daarentegen kan men aanvaarden dat de militair de leiders van die partij helpt door studies of raadgevingen. Hier kan hij een niet openbare, intellectuele of administratieve bijdrage leveren".

Op uw tweede vraag moet ik neen antwoorden.

Wat uw derde vraag betreft, kan ik het volgende meedelen. Artikel 15, paragraaf 2 van dezelfde wet verbiedt militairen gewag te maken van hun militaire hoedanigheid in het kader van hun politieke activiteit. Deze bepaling verbiedt militairen om op te treden in naam van het leger. In het kader van een politieke activiteit dient de militair op te treden in eigen naam en in geen enkel geval vertegenwoordigt hij het leger.

Op de vragen 4 en 5 kan ik het volgende antwoorden. De militairen genieten, zoals alle burgers, de grondwettelijke rechten en vrijheden.

Er kan geenszins sprake zijn van een discriminatie, vermits de Grondwet het nemen van beperkende maatregelen ten aanzien van bekleders van een openbaar ambt niet uitsluit. De militair, door zijn benoeming en zijn eedafliegging, aanvaardt dan ook de lasten van zijn ambt, evenals bepaalde beperkingen die hieraan verbonden zijn.

Op mijn initiatief werd bij de Generale Staf een grondige studie van de tuchtwet gestart. Deze studie zal leiden tot het uitwerken van een voorontwerp van wet dat aan het parlement zal worden voorgelegd.

Zonder vooruit te lopen op de strekking van toekomstige regelingen ben ik ervan overtuigd dat de voornaamste reden voor het huidige verbod gezocht moet worden in de noodzakelijke neutraliteit van militairen. De neutrale positie zou in het gedrang kunnen worden gebracht wanneer ze verkiesbaar zouden zijn of zouden kunnen zetelen voor een separatistische of extremistische partij.

Alvorens tot een opheffing van het verbod op een politiek mandaat over te gaan, zullen er in ieder geval nog een aantal praktische problemen moeten worden opgelost.

Het uitoefenen van een politiek mandaat zou immers tijd en inzet vergen van de verkozene, wat onverzoenbaar is met de algemene beschikbaarheidsis. Tevens zouden de goede werking van de dienst en meer in het bijzonder de operationaliteit worden aangetast, zeker wanneer de betrokkene een sleutelpositie of een zeer technische functie vervult. Er zijn ook een aantal persoonlijke gevolgen die de militaire verkozene zouden treffen. Een militaire loopbaan veronderstelt immers het uitoefenen van een aantal specifieke functies en het volgen van een aantal al dan niet statutaire opleidingen. Het onderbreken van de tyloopbaan gedurende minimum vier jaar zou de loopbaan van betrokken militair zeker hypothekeren vooral in het licht van de huidige doorgedreven evolutie inzake tactiek en techniciteit.

Bovendien moeten een aantal statutaire problemen opgelost worden. Zo moet bijvoorbeeld nog de figuur van het politieke verlof worden besproken met oog voor alle statutaire gevolgen

hiervan op het vlak van anciënniteit, bevordering, herintegratie, enzovoort.

07.03 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik dank u voor het volledige antwoord. Een punt is me wel opgevallen en zal me blijven, met name dat in het voorontwerp militairen wel politieke rechten mogen uitoefenen en zich kandidaat stellen, maar niet voor een extremistische of separatistische partij. Ik weet niet of ik mij aangesproken moet voelen, maar ik vermoed dat in de tekst een aantal bepalingen zullen worden opgenomen waardoor militairen alle rechten genieten, maar zich niet voor het Vlaams Blok kandidaat zullen mogen stellen. We voelen de wind al waaien. In ieder geval zullen we er waakzaam voor zijn dat het echt een democratische wettekst wordt en dat militairen zich ook voor het Vlaams Blok kandidaat zullen kunnen stellen. Daar steken wij onze handen voor in het vuur.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Samengevoegde mondelinge vragen van
 - de heer John Spinnewyn aan de minister van Landsverdediging over "de overplaatsing van de onderofficierscholen in Zedelgem" (nr. 4154)
 - de heer Luc Goutry aan de minister van Landsverdediging over "de herstructurering van de Krijgsmacht" (nr. 4177)
 - de heer Richard Fournaux aan de minister van Landsverdediging over "de herstructurering van Landsverdediging en de toekomst van de militaire scholen" (nr. 4199)

08 Questions orales jointes de
 - M. John Spinnewyn au ministre de la Défense sur "le transfert de l'école des sous-officiers de Zedelgem" (n° 4154)
 - M. Luc Goutry au ministre de la Défense sur "la restructuration des forces armées" (n° 4177)
 - M. Richard Fournaux au ministre de la Défense sur "la restructuration de la Défense nationale et l'avenir des écoles militaires" (n° 4199)

De **voorzitter**: De heren Luc Goutry en Richard Fournaux hebben zich laten verontschuldigen.

08.01 John Spinnewyn (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, andermaal moesten we vaststellen dat West-Vlaanderen een sluiting boven het hoofd hangt. Vorige week hadden we het over de sluiting van de kazerne in Ieper en nu komt de school voor onderofficieren in Zedelgem in het gedrang.

Door een spontane actie van het personeel konden we vernemen dat er plannen bestaan om de school over te brengen naar Saffraanberg in Limburg. Graag vernam ik in welke studie dat voorstel werd gedaan en welke kazerne en hoeveel scholen erin zijn opgenomen. Gelet op de vraag van de heer Fournaux vrees ik het ergste.

Met de overplaatsing worden nog eens 150 arbeidsplaatsen bedreigd. We kunnen hier gerust spreken van een donderslag bij heldere hemel, want recentelijk werden nog investeringen gedaan, waaruit men veeleer zou concluderen dat er van een sluiting geen sprake meer was. Waarom die plotse ommekeer en wat is men eventueel van plan met de infrastructuur? Past de sluiting misschien in het asielbeleid van de regering en wordt de school binnenkort een asielcentrum of zijn er andere opties?

Mijnheer de minister, ik had het daarnet over Ieper. Het is een feit dat West-Vlaanderen geregeld met sluitingen van militaire infrastructuur wordt geconfronteerd, waarna de betrokken militairen worden verhuisd naar het andere landsgedeelte. Het is duidelijk dat zo iets sociale en familiale problemen met zich brengt en de aanwerving van militairen in Vlaanderen bemoeilijkt. We hebben er reeds eerder op aangedrongen de regionale spreiding te respecteren en eraan toegevoegd dat met de verhuis van de militairen uit Duitsland de problemen zich zullen opstapelen. Er zijn reeds een 500-tal vragen voor Vogelsang, terwijl er daar slechts een veertigtal plaatsen voor militairen zijn en een dertigtal in Eupen.

Mijnheer de minister, hoe moeten we de termen regionale spreiding eigenlijk interpreteren?

08.02 Minister André Flahaut: Mijnheer de voorzitter, collega's, de herstructurering van de krijgsmacht gaf aanleiding tot het opstarten van verschillende werkgroepen, die moeten nadenken over de manier waarop we het vooropgestelde doel kunnen bereiken. Een van de groepen bestudeert de eventueel aan te brengen wijzigingen inzake vorming. Een subwerkgroep onderzoekt mogelijke wijzigingen van de vorming van niveau 2 tot onderofficier. In die studie wordt de opportuniteit van een hergroepering van de scholen voor onderofficier onderzocht.

Deze studie is nog niet beëindigd en de werkgroep heeft nog geen voorstel tot beslissing geformuleerd. Zolang de studie niet is afgehandeld en ik niet in het bezit ben van de voorstellen van de werkgroep, wens ik geen

uitspraken te doen of standpunten in te nemen die een weerslag kunnen hebben op het overleg of de onderhandelingen met de vakbonden.

U hebt begrepen dat de herstructurering onvermijdelijk zal gepaard gaan met het verlaten van kwartieren en het hergroeperen van bepaalde onderdelen in aangepaste en zoveel mogelijk bestaande militaire infrastructuur. Vandaag is de studie over deze herschikkingen, die noodzakelijk zijn om efficiënter gebruik te kunnen maken van de schaarse middelen, onvoldoende gevorderd om met concreet resultaat naar voren te komen.

Afgaande op de vragen die mij in de afgelopen weken in deze commissie werden gesteld, weet ik dat er heel wat geruchten circuleren over mogelijke sluitingen, niet alleen in de provincie Antwerpen, zoals reed eerder gezegd, maar in alle provincies. Ik kan u zeggen dat dit ongefundeerde geruchten zijn, die alleen maar voor meer onrust zorgen. U kan ervan overtuigd zijn dat ik erop zal toezien dat het geheel van de herschikkingen zal berusten op een evenwichtige en zo aanvaardbaar mogelijke oplossing vanuit sociaal, communautair en regionaal oogpunt.

Ten slotte wil ik klaar en duidelijk stellen dat er geen beslissing is, zolang er geen beslissing van de minister zelf is. Dit kan ik niet voldoende beklemtonen.

08.03 **John Spinnewyn (VLAAMS BLOK):** Mijnheer de minister, wij zullen afwachten, maar ik zou een samensmelting ten zeerste betreuren. Tien jaar geleden, met het plan Reforbel, was de gelegenheid daarvoor optimaal. Als u het echter nu doet, zoekt u moeilijkheden, waardoor men achteraf weer verwonderd zal zijn dat militairen afhaken. Ik hoop dat hier ernstig over zal worden nagedacht en dat deze optie niet te snel wordt aangenomen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 **Mondelinge vraag van de heer André Schellens aan de minister van Landsverdediging over "de Technical Washings C-130 vliegtuigen van de luchtmacht" (nr. 4186)**
09 **Question orale de M. André Schellens au ministre de la Défense sur "les Technical Washings des appareils C-130 de la force aérienne" (n° 4186)**

09.01 **André Schellens (SP):** Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, per jaar worden op de C-130-vliegtuigen van de

luchtmacht een veertigtal technical washings uitgevoerd. De uitwendige reiniging wordt uitgevoerd door de diensten van Sabena. De technical washings, het vuilste werk, wordt nu uitgevoerd door het personeel van de 15de Wing. Vroeger werden hier dienstplichtigen voor ingezet, maar sinds de afschaffing van de dienstplicht gebeurt dit door vrijwilligers. Wegens een acuut gebrek, wordt dit werk de laatste jaren uitgevoerd door onderofficieren, vooral vliegtuigmecaniciërs.

Mijnheer de minister, zijn er contacten geweest met Sabena om ook de technical washing door hun diensten te laten uitvoeren, zodat de onderofficieren meer tijd kunnen besteden aan de technische functies?

09.02 **Minister André Flahaut:** Mijnheer de voorzitter, collega's, tot een jaar geleden werden ongeveer 100 commercial washings en 40 technical washings per jaar uitgevoerd door het personeel van de 15de Wing. Dit vertegenwoordigt een werklust van ongeveer 2.900 manuren per jaar, uit te voeren door vrijwilligers en/of onderofficieren.

Vorig jaar werd beslist het commercieel gedeelte van de washing door Sabena te laten uitvoeren. Dit gedeelte stemt overeen met een werklust van meer dan 2.000 manuren per jaar, die thans kunnen worden besteed aan meer technische functies.

Er blijven evenwel nog ongeveer 900 uren die door de technici van de 15de Wing moeten worden gepresteerd, deels voor het spoelen van het vliegtuig en deels voor de technical washing. Deze technical washing is een onderdeel van een inspectie die tot doel heeft moeilijk toegankelijke zones te inspecteren, na te gaan of er zich nog resten van solventen bevinden en of alle drain holes vrij zijn en naar behoren functioneren, te checken of de verf nog intact is en toe te zien op corrosie. Deze washing is een onderdeel van de technische taak van het personeel en maakt slechts iets meer dan 1% uit van hun jaarlijkse taak.

Gezien het belang van deze inspecties om corrosie vroegtijdig op te sporen en eraan te verhelpen, gezien de relatief geringe werklust dat zulks vertegenwoordigt en de kostprijs om dit door Sabena te laten uitvoeren, werd beslist deze washing zelf te blijven uitvoeren in het kader van de normale onderhoudsactiviteiten.

09.03 **André Schellens (SP):** Mijnheer de minister, ik neem genoegen met uw duidelijk

antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "militaire attachés" (nr. 4190)

10 Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "les attachés militaires" (n° 4190)

10.01 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik herinner mij dat de heer Goris in oktober van vorig jaar een vraag stelde over de aanstelling van een nieuwe militaire attaché in Parijs.

Mijnheer de minister, op deze vraag gaf u een vrij omstandig antwoord en u voegde eraan toe dat u deze problematiek in een ruimer kader wenste te plaatsen.

Graag had ik de stand van zaken gekend in verband met de aanstelling van die militaire attaché in Parijs.

Ik kom thans tot de meer algemene kant van de problematiek. Het contact dat ik had met een aantal militaire attachés in het buitenland wekte bij mij gemengde gevoelens op. Inderdaad, de ene leek mij bekwaamder dan de andere en in dat verband had ik graag vernomen hoe deze functie precies wordt omschreven. Met andere woorden, welke operationele eisen worden aan betrokkenen gesteld en aan welk profiel moeten zij beantwoorden?

Voorts kan ik mij niet van de indruk ontdoen dat, voor een drietal nieuwe plaatsen waar men in de toekomst militaire attachés wil benoemen, men vooral denkt aan personen die aan het einde van hun loopbaan zitten, dus als een uitlooppiste als het ware. Misschien is dat een verkeerde indruk, mijnheer de minister, maar dan zult u dat wel tegenspreken.

Het lijkt mij evenwel belangrijk in dat verband na te gaan wat de taak zou kunnen zijn van een militaire attaché en welke de meerwaarde is van jongere officieren. Immers, op lange termijn zouden zij voor een hoger en meer gespecialiseerd rendement zorgen en een positieve rol kunnen spelen inzake internationale samenwerking, omwille van hun talenkennis en van hun specifieke capaciteiten. Volgens mij kunnen deze personen aldus op een andere

manier worden ingeschakeld en kan hen op langere termijn een ander perspectief worden geboden, hetgeen een meerwaarde inhoudt ten opzichte van het departement van Landsverdediging. Dit lijkt mij beter dan personen die het einde van hun loopbaan naderen, nog enkele jaren naar het buitenland te zenden als beloning voor bewezen diensten.

In dat verband had ik ook graag vernomen waarom u niet opteert voor het promoten van jonge personen voor dergelijke functies.

Tot slot, mijnheer de minister, had ik graag geweten op welke basis de landen worden geselecteerd waar militaire attachés worden genoemd. Gebeurt zulks in overleg met de minister van Buitenlandse zaken of gaat het om een bilaterale beslissing?

10.02 Minister André Flahaut: Mijnheer de voorzitter, collega's, er werd nog geen attaché voor Parijs aangeduid, maar zodra in de nabije toekomst een beter, globaal overzicht van alle noodzakelijke internationale aanstellingen van officieren bestaat, zal ik een beslissing nemen.

Pour être précis, il y a une semaine, il y a eu une réunion de l'ensemble des attachés de Défense. Comme chaque fois, je les ai rencontrés personnellement pour leur expliquer ce que nous attendions d'eux.

Ik kom tot de operationele vereisten.

Men moet hoger officier zijn, bij voorkeur kolonel of kapitein-ter-zee, om enig aanzien te hebben, zowel bij de collega's defensieattachés, als in de ontvangende staat. Men moet bij voorkeur stafbrevehouder zijn en men heeft best een nationale loopbaan achter zich die een grondige kennis van de Belgische strijdkrachten en de defensiepolitiek garandeert. Men heeft bij voorkeur internationale ervaring, waardoor de kandidaat-defensieattaché reeds gewoon is in een internationaal kader, in een vreemd land te werken. Hij bezit ook de nodige talenkennis. Indien mogelijk, moet hij nog deelnemen aan de bevorderingen, gezien de functie van defensieattaché als een belangrijke stap in de loopbaan van de waardevolle kandidaat moet worden beschouwd.

Vous avez compris que c'est "de préférence". On change progressivement les choses.

Je ne souhaite plus avoir des postes d'attaché de défense comme bâtons de maréchal; il faut

donner des chances aux jeunes, je suis parfaitement d'accord avec vous. Nous réfléchissons actuellement - et mettons cela en pratique - à l'installation de nouvelles fonctions pour préparer les attachés de défense.

Par exemple, dans le cadre de la présidence suédoise, nous avons désigné aujourd'hui un jeune major qui effectue une navette entre Stockholm et Bruxelles. Il est associé aux travaux du ministre de la Défense dans la préparation à la présidence suédoise. Il pourra donc établir un lien intéressant avec la présidence belge. Nous ferons pareillement avec les Espagnols. Pour d'autres pays où il n'existe pas d'attaché de défense actuellement, nous allons spécialiser une série de jeunes officiers dans ces fonctions-là; ces gens auront des atouts le jour où l'on décidera d'éventuellement placer un attaché de défense à Stockholm.

Je veux donc casser cette image de l'attaché de défense, agent exclusif du SGR, par exemple, ou d'autres. Il doit devenir un élément de la politique diplomatique générale de la Belgique à l'extérieur. Cela impose donc une bonne collaboration avec le ministre des Affaires étrangères.

Wat de functiebeschrijving betreft, werden de functievereisten opgenomen in een politiek-communautaire gedragslijn die op dit ogenblik wordt herwerkt door de generale staf in samenwerking met Buitenlandse Zaken. Ik streef er immers naar de rol van defensieattaché uit te breiden teneinde hem een volwaardige rol te geven in de defense-diplomacy. Naast de klassieke opdracht van militair vertegenwoordiger bij de autoriteiten in het gastland en van informatiebron voor de generale staf en mezelf heeft de defensieattaché een belangrijke diplomatiek-militaire rol. In de hedendaagse geopolitieke context is het immers van groot belang dat onze ambassadeurs op een efficiënte wijze geïnformeerd en geadviseerd worden over de militaire en strategische omgeving van het gastland en zijn relaties met regio's of andere landen. Onze diplomatieke vertegenwoordigers moeten eveneens geïnformeerd worden over onze eigen militaire capaciteit om diplomatieke en politieke initiatieven te steunen.

Als diplomaat behandelt de defensieattaché alle onderwerpen met een militair of aanverwant karakter. Op dit vlak is hij de raadgever van de ambassadeur. Hij vertegenwoordigt de minister van Landverdediging, de chef van de generale staf en de stafchef van de krijgsmachtdelen bij het ministerie van Landsverdediging en de stafchefs

van de krijgsmacht van het gastland.

De defensieattaché licht de minister van Landsverdediging en de chef van de generale staf in over alle onderwerpen met betrekking tot defensie en militair beleid van het gastland. In dit kader verzamelt hij in het land waar hij geaccrediteerd is informatie over het veiligheids- en defensiebeleid en over de krijgsmacht van het betrokken land. Hierbij moeten de wetgeving en de reglementen die in het land van kracht zijn worden nageleefd.

De gemiddelde leeftijd is 53 jaar. De spreker vraagt zich af waarom er geen jongere officieren tot defensieattaché worden benoemd. In een diplomatieke context kunnen werken, internationale ervaring hebben, beschikbaar zijn en geen moeilijke familiale situatie hebben, zijn een aantal criteria waaraan de attaché moet voldoen.

Ces conditions évoluent et, pour être tout à fait précis, la dernière fois où il a fallu désigner les attachés militaires, je les ai rencontrés personnellement, avec des collaborateurs, et nous avons fait des choix qui n'étaient pas toujours ceux souhaités par l'Etat-major qui se basait exclusivement sur ses critères.

Le choix des pays est réalisé en concertation avec le ministère des Affaires étrangères. Les critères sont la valeur opérationnelle du pays que l'on recherche. C'est une des raisons pour lesquelles on pense au Bénin. Un autre élément peut être également la représentation de la Belgique dans la zone concernée. Il y a pour l'instant un seul attaché de Défense pour la zone asiatique, ce qui est insuffisant. Donc, il est proposé d'en mettre un à Hanoi, parce qu'une coopération pourra s'installer. Nous avons aussi des hommes au Cambodge, au Laos où nous organisons une formation au déminage. Il est également prévu d'en désigner un pour Rabat parce que le Nord de l'Afrique n'est pas couvert. C'est actuellement un attaché de Défense à Madrid qui couvre l'ensemble Algérie-Tunisie-Maroc. Il est également prévu d'en mettre un à Buenos Aires parce que la partie Sud de l'Amérique ne comprend pas d'attaché de Défense. Nous avons eu des collaborations avec les Argentins dans le cadre des opérations en Slavonie, si je ne me trompe. Nous avons eu des contrats de vente de matériel avec le Brésil. Les Chiliens, dans la reconstruction de leur démocratie, voudraient s'informer sur ce que nous faisons dans la réorganisation de notre armée.

Voilà la logique qui préside à la proposition que j'ai formulée à mon collègue des Affaires étrangères qui était tout à fait d'accord. Vous avez également d'autres opportunités. Il n'y a par exemple pas d'ambassadeur au Bénin mais l'attaché de Défense peut très bien être quelqu'un qui travaille pour l'ambassadeur accrédité au Bénin. Il faut essayer, par la juxtaposition de ces acteurs, de couvrir le mieux possible les zones.

10.03 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de minister, ik stel vast dat er een frisse wind waait, ook in dit dossier. Dat zal een serieuze stap vooruit zijn de komende maanden en jaren in deze problematiek.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "legeraankopen in het kader van OCCAR" (nr. 4191)

11 Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "les achats militaires dans le cadre de l'OCCAR" (n° 4191)

11.01 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in verband met het toegangsticket tot OCCAR heb ik bij nazicht van de dossiers die de afgelopen jaren via de commissie voor de Legeraankopen zijn gepasseerd, moeten vaststellen dat verscheidene keren van een dossier werd gezegd dat dit nu het toegangsticket tot het lidmaatschap van OCCAR zou zijn. Die dossiers vielen dan in het water en dan werd er weer een nieuw dossier opgevest waarvan men stelde dat dit het ultieme toegangsticket was. Nu zegt men dit weer van de Airbus. Welke procedure wordt daarin nu eigenlijk gevolgd? Is dit inderdaad het toegangsticket? Worden wij na de levering van die Airbussen volwaardig lid van OCCAR? Kunnen wij nu al het lidmaatschap aanvragen? Is er al iets bezig in dit verband? Wat zijn de afspraken in verband met programma's als het Airbus-programma met OCCAR als wij daar zelfs geen lid van zijn? Is er enig zicht op de datum waarop men deze procedure wenst af te ronden? In dit verband wil ik opmerken dat voor Nederland dat ook al geruime tijd vraagt om lid te mogen worden, een duidelijk tijdschema werd uitgezet. Zo kent men daar duidelijk de perspectieven en weet men op welke termijn men volwaardig lid zal zijn van deze organisatie.

In eigen land ziet de commissie voor de Legeraankopen toe op de procedures voor

aankopen en het correcte verloop daarvan. Ik zal u daar dus niet mee lastig vallen, maar ik zal de genoemde commissie de vraag stellen om eens een technische toelichting te krijgen bij het reilen en zeilen van OCCAR en al wat daarbij komt kijken. Hier zou ons dat te ver leiden. Niet onbelangrijk is onze commissie voor de Legeraankopen die toezicht uitoefent op de controles. Hoe zal dat bij OCCAR verlopen in de toekomst? Kent men daar iets vergelijkbaars? Ik hoop dat antwoord niet tot in detail te krijgen vandaag, maar zou er wel een algemeen zicht op willen krijgen. Hoe zit het dan met de parlementen? Zullen wij ook betrokken worden bij het toezicht op al wat er zich afspeelt? Is een bepaalde vorm van transparantie verzekerd? Als dit niet zo is, hoe zal men dan de transparantie binnen OCCAR en soortgelijke organismen verzekeren?

11.02 Minister André Flahaut: Mijnheer de voorzitter, collega's, het programma A400M is een toegangsticket tot OCCAR. België heeft onlangs uitvoerig gecorrespondeerd met de stichtende leden van OCCAR – Frankrijk, Duitsland, Groot-Brittannië en Italië – om onze aanvraag tot toetreding te herhalen en te actualiseren op basis van onze deelname aan het A400M-programma. België bestelt 7 vliegtuigen en Luxemburg 1.

De toetreding tot OCCAR gebeurt via een conventie die het parlement ter goedkeuring zal worden voorgelegd, nadat de Ministerraad zich hiermee akkoord heeft verklaard. De OCCAR-structuren houden geen rekening met de ingreep van enig controleorgaan in de zin van de commissie voor de Legeraankopen. De parlementen van de deelnemende landen zijn dan ook niet betrokken bij dergelijke controle. In België is het wel zo dat opdrachten voor het aanschaffen van militair materieel die via OCCAR zouden worden gerealiseerd, onderworpen zijn aan de toepassing van artikel 3 §4 van de wet van 24 december 1993 inzake de overheidsopdrachten.

Dit artikel zal eerstdaags via een koninklijk besluit worden uitgevoerd. Het ontwerp van besluit wordt zeer binnenkort aan het Staatshoofd ter ondertekening voorgelegd. In dit koninklijk besluit voorziet men in de controlemodaliteiten waaraan dergelijke gezamenlijke internationale samenwerkingsprogramma's zullen worden onderworpen. Hieruit blijkt dat deze dossier in twee stadia, meer bepaald het voorafgaandelijk akkoord en het voorstel van gunning, aan de Ministerraad worden voorgelegd. Dit betekent dat ze dan ook systematisch bij de lancering van de procedure aan de commissie voor de

Legeraankopen worden voorgelegd. Bovendien wordt ook de normale budgettaire en administratieve controle toegepast. Uit het voorgaande kan men besluiten dat het parlement in België op een volledig normale wijze zijn controlebevoegdheden zal kunnen uitoefenen via de commissie voor de Legeraankopen.

11.03 **Peter Vanhoutte** (AGALEV-ECOLO):
Mijnheer de minister, ik heb weinig op te merken. Het is belangrijk te constateren dat de commissie voor de Legeraankopen ook onder deze nieuwe structuur zal kunnen functioneren en haar werk naar behoren zal kunnen verrichten. Wij moeten er in het kader van de conferentie wel nauwlettend op toezien dat er voldoende garanties worden geboden. Alle stukken die wij eventueel zouden kunnen nodig hebben om de controle optimaal te kunnen uitvoeren, moeten ook ter beschikking zijn, ook indien ze van OCCAR moeten komen. Daarop zullen wij op dat moment in de discussie moeten toezien.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt
gesloten om 12.06 uur.
La réunion publique de commission est levée à
12.06 heures.*

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

woensdag

mercredi

14-03-2001

14-03-2001

10:15 uur

10:15 heures

INHOUD

Mondelinge vraag van de heer Ferdy Willems aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de aankoop van simulatieapparatuur door de Belgische Luchtmacht" (nr. 4123)

Sprekers: **Ferdy Willems, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de Milan-antitankwapens" (nr. 3507)

Sprekers: **Pieter De Crem, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de personeelssterkte van het Belgisch leger" (nr. 4097)

Sprekers: **Pieter De Crem, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de overheidsopdrachten binnen het ministerie van Landsverdediging" (nr. 4098)

Sprekers: **Pieter De Crem, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de bestelling van rupskettingen voor de Leopard I" (nr. 3451)

Sprekers: **Pieter De Crem, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Samengevoegde interpellaties en mondelinge vraag van

- de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "de afschaffing van economische compensaties bij militaire bestellingen" (nr. 713)

- de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "de economische compensaties voor legeraankopen" (nr. 4189)

- de heer Stef Goris tot de minister van Landsverdediging over "de afschaffing van economische compensaties bij militaire bestellingen" (nr. 734)

Sprekers: **Luc Sevenhans, Peter Vanhoutte, Stef Goris, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Bert Schoofs aan de minister van Landsverdediging over "de beperking van politieke rechten van militairen" (nr. 4143)

Sprekers: **Bert Schoofs, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

SOMMAIRE

Question orale de M. Ferdy Willems au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'acquisition d'un simulateur par la Force aérienne belge" (n° 4123)

Orateurs: **Ferdy Willems, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "les armes antichars Milan" (n° 3507)

Orateurs: **Pieter De Crem, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "les effectifs de l'armée belge" (n° 4097)

Orateurs: **Pieter De Crem, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "les marchés publics dans le cadre du ministère de la Défense nationale" (n° 4098)

Orateurs: **Pieter De Crem, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "la commande de chenilles pour des chars Léopard I" (n° 3451)

Orateurs: **Pieter De Crem, André Flahaut**, ministre de la Défense

Interpellations et question orale jointes de

- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense nationale sur "la suppression des compensations économiques lors de commandes militaires" (n° 713)

- M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "les compensations économiques pour les achats militaires" (n° 4189)

- M. Stef Goris au ministre de la Défense nationale sur "la suppression des compensations économiques dans le cadre de commandes militaires" (n° 734)

Orateurs: **Luc Sevenhans, Peter Vanhoutte, Stef Goris, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Bert Schoofs au ministre de la Défense sur "la limitation des droits politiques des militaires" (n° 4143)

Orateurs: **Bert Schoofs, André Flahaut**, ministre de la Défense

Samengevoegde mondelinge vragen van - de heer John Spinnewyn aan de minister van Landsverdediging over "de overplaatsing van de onderofficierenschool in Zedelgem" (nr. 4154) - de heer Luc Goutry aan de minister van Landsverdediging over "de herstructurering van de Krijgsmacht" (nr. 4177) - de heer Richard Fournaux aan de minister van Landsverdediging over "de herstructurering van Landsverdediging en de toekomst van de militaire scholen" (nr. 4199) <i>Sprekers: John Spinnewyn, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	10	Questions orales jointes de - M. John Spinnewyn au ministre de la Défense sur "le tranfert de l'école des sous-officiers de Zedelgem" (n° 4154) - M. Luc Goutry au ministre de la Défense sur "la restructuration des forces armées" (n° 4177) - M. Richard Fournaux au ministre de la Défense sur "la restructuration de la Défense nationale et l'avenir des écoles militaires" (n° 4199) <i>Orateurs: John Spinnewyn, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	10
Mondelinge vraag van de heer André Schellens aan de minister van Landsverdediging over "de Technical Washings C-130 vliegtuigen van de luchtmacht" (nr. 4186) <i>Sprekers: André Schellens, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	11	Question orale de M. André Schellens au ministre de la Défense sur "les Technical Washings des appareils C-130 de la force aérienne" (n° 4186) <i>Orateurs: André Schellens, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	11
Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "militaire attachés" (nr. 4190) <i>Sprekers: Peter Vanhoutte, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	12	Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "les attachés militaires" (n° 4190) <i>Orateurs: Peter Vanhoutte, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	12
Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "legeraankopen in het kader van OCCAR" (nr. 4191) <i>Sprekers: Peter Vanhoutte, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	13	Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "les achats militaires dans le cadre de l'OCCAR" (n° 4191) <i>Orateurs: Peter Vanhoutte, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	13

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

van

WOENSDAG 14 MAART 2001

10:15 uur

COMMISSION DE LA DEFENSE NATIONALE

du

MERCREDI 14 MARS 2001

10:15 heures

De vergadering wordt geopend om 10.23 uur door de heer Jean-Pol Henry, voorzitter.

La séance est ouverte à 10.23 heures par M. Jean-Pol Henry, président.

01 Mondelinge vraag van de heer **Ferdie Willems** aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de aankoop van simulatieapparatuur door de Belgische Luchtmacht" (nr. 4123)

01 Question orale de M. **Ferdie Willems** au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'acquisition d'un simulateur par la Force aérienne belge" (n° 4123)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Landsverdediging.)

(La réponse sera fournie par le ministre de la Défense.)

01.01 **Ferdie Willems** (VU&ID): Er wordt simulatieapparatuur aangekocht in Israël voor ongeveer 600 miljoen dollar. Deze apparatuur wordt in verschillende andere landen gebruikt. Over de kwaliteit gaat het dus niet.

01.01 **Ferdie Willems** (VU&ID): La Belgique va procéder à l'acquisition, en Israël, d'un simulateur de vol pour un montant de 600 millions de dollars environ. Cet appareil est utilisé dans plusieurs pays et ne pose aucun problème de qualité.

Er is echter een moreel probleem. Israël onderdrukt een heel volk. De leverancier van deze apparatuur verkoopt ook aan dictaturen. Wij steunen nu de Israëlische wapenproductie. Israël past een echte apartheidspolitiek toe. Het Israëlisch leger gebruikt nu spijkerachtige wapens, Ramallah wordt afgegrensd, wegen die door de internationale gemeenschap werden betaald worden opgeblazen en uitgerekend nu kopen wij Israëlische wapens, ondanks de ethische normen bij aankoop die minister Vanden Bossche invoert. Dit kan niet. Ik betreur dat mijn interpellatie werd omgezet in een vraag: ik wil hierover een stemming in het Parlement.

En revanche, il soulève un problème moral. L'Etat israélien opprime en effet tout un peuple. Par ailleurs, le fournisseur de ce simulateur compte également des dictatures au nombre de ses clients. Israël met en œuvre une véritable politique d'apartheid, son armée utilise depuis peu des armes à fragmentation, la ville de Ramallah a été bouclée, des routes construites au moyen de fonds provenant de la communauté internationale ont été détruites, etc. C'est le moment que choisit l'Etat belge pour acheter des armes à Israël, en dépit des normes éthiques en matière d'acquisition instaurées par le ministre Van den Bossche. Voilà qui est inacceptable. Je regrette que mon interpellation ait été transformée en question : je souhaitais que le Parlement s'exprime par un vote dans ce dossier.

01.02 Minister **André Flahaut** (Frans): Het betreft een dossier dat dateert van voor de gebeurtenissen die zich vandaag afspelen.

01.02 **André Flahaut**, ministre (en français): Il s'agit d'un dossier antérieur aux événements d'aujourd'hui.

Het voorstel zal wellicht voor problemen zorgen binnen het departement Landsverdediging en ik heb

La proposition est susceptible de poser quelques

de indiener daar trouwens op gewezen.

problèmes au sein du département de la Défense et je l'ai d'ailleurs signalé à son auteur.

(Nederlands): Het PIDV voorzag voor 2000 in het project AACMI (Autonomous Air Combat Manoeuvring Instrumentation) voor een bedrag van 379 miljoen BF. Dit project sloeg op de aankoop van 20 Pod's, 2 debriefing stations, evenals de initiële logistieke steun. Na een algemene offerteaanvraag werden drie offertes ingediend. De opdracht werd toegewezen aan de firma BGT uit Duitsland, voor een bedrag van 375 miljoen BF. BGT produceert dit materieel volledig in Duitsland voor de gehele Europese markt. De productie gebeurt op basis van een exclusieve licentieovereenkomst tussen BGT en IAI (Israeli Aircraft Industries). Voor de andere vragen van de heer Willems ben ik niet bevoegd.

(En néerlandais) Le projet ACCMI (Autonomous Air Combat Manoeuvring Instrumentation) a été programmé en 2000 par le PIDS, pour un montant de 379 millions de francs. Ce projet a été réalisé par l'achat de 20 nacelles, de 2 stations de debriefing ainsi que pour l'appui logistique initial. A la suite d'un appel d'offres général, trois offres ont été introduites. Le marché a été attribué à la firme allemande BGT, pour un montant de 375 millions de francs. Ce matériel est entièrement produit en Allemagne par la firme BGT, et ce, pour l'ensemble du marché européen. La production se fait sur la base d'un contrat de licence exclusif conclu entre BGT et IAI (Israeli Aircraft Industries).

Quant aux autres questions posées par M. Willems, elles ne ressortissent pas à ma compétence.

01.03 Ferdy Willems (VU&ID): Ik had een interpellatie gericht tot de minister van Buitenlandse Zaken. Ze komt nu hier aan bod. Ik ben blij met de technische uitleg, maar ik ben het ermee eens dat de ethische aspecten niet in deze commissie moeten worden behandeld.

01.03 Ferdy Willems (VU&ID): J'avais adressé une interpellation sur le même thème au ministre des Affaires étrangères mais c'est au sein de cette commission que ce débat a lieu. Je remercie le ministre pour ses explications techniques mais j'estime, comme lui, que les aspects éthiques ne doivent pas être examinés ici.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de Milan-antitankwapens" (nr. 3507)

02 Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "les armes antichars Milan" (n° 3507)

02.01 Pieter De Crem (CVP): De landmacht schort het gebruik van het Milan-antitankwapen voorlopig op en dit wegens het licht radioactieve thorium dat erin verwerkt is.

02.01 Pieter De Crem (CVP): La force aérienne suspend provisoirement l'utilisation des armes antichars Milan, en raison de la présence dans ces armes de thorium légèrement radioactif.

Wanneer werd de minister hierover ingelicht door de Britse autoriteiten?

Quand le ministre a-t-il été informé de cette situation par les autorités britanniques?

Hoe werd de aanwezigheid van thorium vastgesteld? Hoe komt deze stof terecht in het antitankwapen?

Comment la présence de thorium a-t-elle été constatée? Comment cette matière s'est-elle retrouvée dans les armes antichars?

Welke maatregelen werden genomen ten aanzien van het personeel dat met de Milan in aanraking is gekomen?

Quelles mesures ont été prises à l'égard du personnel entré en contact avec cette arme?

02.02 Minister André Flahaut (Nederlands): Ik heb van de legeroverheid een bericht ontvangen in verband met de richtlijnen rond het gebruik van het Milan antitankwapen. De Milan bevat een kleine hoeveelheid thorium. In afwachting van een definitief rapport worden een aantal veiligheidsmaatregelen toegepast, zoals het dragen van handschoenen en gasmaskers. Thorium is in

02.02 André Flahaut , ministre (en néerlandais): Les autorités de l'armée m'ont fait parvenir un avis à propos des directives relatives à l'utilisation des armes antichars Milan. Le Milan contient de petites quantités de thorium. Dans l'attente d'un rapport définitif, plusieurs mesures de sécurité sont mises en œuvre, telles que le port de gants et de masques à gaz. Le thorium est présent en faibles quantités.

kleine hoeveelheden aanwezig. Daarom heb ik een medisch onderzoek gevraagd en contacten gezocht met buitenlandse legers. Mochten er gezondheidsrisico's blijken, zal ik maatregelen nemen.

Het incident is gesloten.

03 Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de personeelssterkte van het Belgisch leger" (nr. 4097)

03.01 Pieter De Crem (CVP): Het strategisch plan voor de modernisering van het Belgisch leger gaat uit van een getalsterkte van 44.500 burgers en militairen op 1 januari 2000 naar 39.500 in 2015. Zal die evolutie afdankingen meebrengen? Wat is de stand van zaken in de personeelsherstructurering?

03.02 Minister André Flahaut (Nederlands): Het opgelegde objectief voor de personeelssterkte zal bereikt worden zonder enige afdankingsmaatregel.

Ik zal de heer De Crem een tabel laten overhandigen met de huidige stand van zaken qua personeelssterkte.

Het incident is gesloten.

04 Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de overheidsopdrachten binnen het ministerie van Landsverdediging" (nr. 4098)

04.01 Pieter De Crem (CVP): Kan de minister een overzicht geven van de vorig jaar toegewezen overheidsopdrachten van meer dan 1 miljard frank?

Aan wie werden ze toegewezen en voor welk bedrag? Wat waren de criteria?

Gisteren vernamen we interessante gegevens met betrekking tot de economische compensaties. Volgens minister Picqué is de hele regering daar voorstander van. Voor welke opdrachten werden economische compensaties bedongen? Wat was de oorspronkelijke raming voor deze opdrachten? Wat was de contractprijs?

04.02 Minister André Flahaut (Nederlands): De Algemene Aankoopdienst heeft in 2000 een enkel contract van meer dan 1 miljard frank toegewezen. Het gaat over de aankoop van vier vliegtuigen voor de luchtmacht. De opdracht werd toegewezen aan de Braziliaanse firma EMBRAER voor een bedrag

J'ai demandé une étude médicale à ce sujet et pris contact avec des armées étrangères. Si l'existence de risques pour la santé devait être établie, je prendrais les mesures nécessaires.

L'incident est clos.

03 Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "les effectifs de l'armée belge" (n° 4097)

03.01 Pieter De Crem (CVP): Le Plan stratégique de modernisation de l'armée belge se fonde sur une réduction de l'effectif de 44500 civils et militaires au 1 janvier 2000 à 39500 en 2015. Cette réduction ira-t-elle de pair avec des licenciements? Où en est la restructuration du cadre du personnel?

03.02 André Flahaut , ministre (en néerlandais): L'objectif imposé en termes d'effectifs sera atteint sans aucun licenciement sec.

Je ferai remettre un tableau reprenant la situation actuelle en matière d'effectifs à M. De Crem.

L'incident est clos.

04 Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "les marchés publics dans le cadre du ministère de la Défense nationale" (n° 4098)

04.01 Pieter De Crem (CVP): Le ministre peut-il nous fournir la liste des marchés publics de plus d'un milliard de francs attribués l'année dernière?

À qui ont-ils été attribués, pour quels montants et quels furent les critères utilisés?

Hier, nous avons reçu des informations intéressantes au sujet des compensations économiques. Selon le ministre Picqué, le gouvernement y est unanimement favorable. Quels marchés ont fait l'objet de compensations économiques? Quelle était l'estimation initiale pour ces marchés et quel était finalement le prix prévu dans le contrat?

04.02 André Flahaut , ministre (en néerlandais): En 2000, un seul marché de plus d'un milliard de francs a été attribué par le Service général des Achats. Il s'agit de l'achat de quatre avions pour la force aérienne. Le marché a été attribué à la firme brésilienne EMBRAER pour un montant de 78

van 78 miljoen USD.

De gunningcriteria waren de prijs, de techniek en het operationeel karakter. Er waren geen economische compensaties. Het bedrag in de aanvraag van het voorafgaandelijk akkoord beliep 2,6 miljard.

Het incident is gesloten.

05 Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de bestelling van rupskettingen voor de Leopard I" (nr. 3451)

05.01 Pieter De Crem (CVP): Het leger zou op het punt staan om 28.000 kettingen te bestellen voor de Leopard I. Volgens de Raad van State is een openbare aanbesteding nodig.

Welke procedure zal worden gevolgd? Wat is de stand van zaken?

05.02 Minister André Flahaut (Nederlands): In dit verband werd klacht ingediend bij de Raad van State. Ik kan me thans dan ook niet uitspreken. Ik zal later met kennis van zaken een beslissing nemen.

(Frans) Als ik ooit moet beslissen de Leopard tanks om veiligheidsredenen buiten dienst te stellen, bijvoorbeeld omdat er geen reserverupsbanden meer zijn, dan zal ik niet aarzelen dat te doen. De procedure bestaat, maar ik zal geen risico's nemen. De pacifisten zullen dat op prijs stellen!

05.03 Pieter De Crem (CVP): Is het niet eigenaardig dat in dit dossier geen gebruik werd gemaakt van de procedure van de openbare aanbesteding?

05.04 Minister André Flahaut (Frans): Het dossier ligt bij de Raad van State en ik kan op dit ogenblik dan ook niets ondernemen. Maar ooit zal er met betrekking tot de rupsbanden van die tanks een probleem rijzen.

Het incident is gesloten.

06 Samengevoegde interpellaties en mondelinge vraag van
 - de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "de afschaffing van economische compensaties bij militaire bestellingen" (nr. 713)
 - de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "de economische

millions de dollars.

Les critères d'attribution furent le prix, les caractéristiques techniques et le caractère opérationnel. Il n'y a pas eu de compensations économiques. Le montant de la demande pour l'accord préalable s'élevait à 2,6 milliards de francs.

L'incident est clos.

05 Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "la commande de chenilles pour des chars Léopard I" (n° 3451)

05.01 Pieter De Crem (CVP): L'armée serait sur le point de commander 28.000 chenilles pour les chars Léopard I. Le Conseil d'Etat estime qu'une adjudication publique s'impose.

Quelle procédure appliquera-t-on ? Qu'en est-il de ce dossier ?

05.02 André Flahaut , ministre (en néerlandais): Ce dossier fait l'objet d'une plainte devant le Conseil d'Etat. Par conséquent, il ne m'est pas possible d'en dire plus pour l'instant. Je prendrai une décision plus tard, en connaissance de cause.

(En français) Si je dois, un jour, faire immobiliser les chars Léopard pour raison de sécurité, par exemple si je ne dispose plus du stock nécessaire pour le remplacement des chenilles, je les ferai immobiliser. La procédure existe, mais je ne prendrai pas de risques. Et tant mieux pour les pacifistes !

05.03 Pieter De Crem (CVP): N'est-il pas curieux que la procédure de l'adjudication publique n'ait pas été suivie dans ce dossier?

05.04 André Flahaut , ministre (en français): Une procédure est en cours devant le Conseil d'Etat et je ne veux pas intervenir pour le moment. Mais un jour, il y aura un problème pour les chenilles de ces chars.

L'incident est clos.

06 Interpellations et question orale jointes de
 - M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense nationale sur "la suppression des compensations économiques lors de commandes militaires" (n° 713)
 - M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "les compensations économiques pour les achats militaires" (n° 4189)

compensaties voor legeraankopen" (nr. 4189)
- de heer Stef Goris tot de minister van Landsverdediging over "de afschaffing van economische compensaties bij militaire bestellingen" (nr. 734)

06.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): We ondervroegen gisteren al minister Picqué over de economische compensaties. Dat de minister van Economische Zaken pleit voor economische compensaties is begrijpelijk, dat de minister van Landsverdediging het beste materiaal wil, is evenzeer logisch.

Het verleden heeft ertoe geleid dat aan economische compensaties een reukje zit, maar we mogen het kind niet met het badwater weggoien. In andere landen vormen economische compensaties geen probleem.

De regering schijnt te beseffen dat het besluit van 15 december overhaast werd genomen. Het upgraden van de mijnenjagers gebeurt zonder compensatie, tot groot jolijt van de Nederlanders.

Wij pleiten voor economische compensaties, maar ze mogen de kwaliteitscriteria niet vervangen. Er zijn overigens verschillende soorten economische compensaties en men kan ze niet helemaal uitsluiten.

De regering schijnt daar nog niet helemaal uit te zijn. Ze moet een duidelijk standpunt innemen.

Wat was het standpunt van de minister van Landsverdediging? Evolueert het?

06.02 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Uit de notificaties van de Ministerraad en uit de verklaringen van minister Flahaut tijdens het begrotingsdebat van december 2000, kan men concluderen dat het systeem van de economische compensaties formeel werd afgeschaft. Voortaan zou er bij legeraankopen alleen nog rekening worden gehouden met technische criteria en prijsafwegingen. Is dit een officieel, bindend standpunt of gaat het alleen maar om een belofte of een formeel engagement? Zal deze visie gelden voor alle toekomstige aankoopdossiers?

De Financieel Economische Tijd meldde op 9 maart dat er bij de aankoop van de UAV-vliegtuigjes een meerprijs werd betaald van 200 miljoen frank ten gevolge van de economische compensaties. Heeft het departement Landsverdediging ooit een studie laten uitvoeren naar de problematiek van de

- M. Stef Goris au ministre de la Défense nationale sur "la suppression des compensations économiques dans le cadre de commandes militaires" (n° 734)

06.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Hier déjà, nous avons interrogé le ministre Picqué au sujet des compensations économiques. Il est normal que le ministre de l'Economie préconise des compensations économiques et que le ministre de la Défense nationale souhaite le meilleur matériel possible.

Les compensations économiques accordées par le passé nous ont rendus méfiants à l'égard du système. Toutefois, il ne faut pas jeter le bébé avec l'eau du bain. Dans d'autres pays, les compensations économiques ne posent aucun problème.

Le gouvernement semble se rendre compte de la précipitation avec laquelle la décision du 15 décembre a été prise. La modernisation des chasseurs de mines s'effectue sans compensations, à la grande joie des Néerlandais.

Nous plaçons en faveur de compensations économiques, mais nous sommes d'avis qu'elles ne peuvent remplacer les critères de qualité. Il existe d'ailleurs différents types de compensations économiques qui ne peuvent être totalement exclues.

Visiblement, le gouvernement n'est pas encore parvenu à résoudre ce problème. Or, il doit adopter un point de vue clair.

Quelle était la position du ministre de la Défense nationale ? Evolue-t-elle ?

06.02 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): On peut conclure des notifications du conseil des ministres et des déclarations faites par le ministre Flahaut lors du débat budgétaire de décembre 2000 que le système des compensations économiques est supprimé dans les faits. Dorénavant, lorsqu'il sera procédé à des achats militaires, il ne sera plus tenu compte que de critères techniques et de considérations relatives au prix. S'agit-il là d'une position officielle contraignante ou d'une promesse ou engagement formel ? Cette règle s'appliquera-t-elle à tous les futurs dossiers d'achat?

Le quotidien flamand *De Financieel Economische Tijd* révélait dans son édition du 9 mars que, lors de l'achat des petits avions UAV, un supplément de 200 millions de francs avait en fait été payé en raison de l'application du système des compensations économiques. Le département de la

economische compensaties?

Défense nationale déjà fait réaliser une étude sur les compensations économiques ?

Welke is de globale meerprijs die sinds 1983 bij de aankoop van legermateriaal werd betaald ingevolge waaraan economische compensaties?

A combien se monte globalement le supplément payé depuis 1983 dans le cadre d'achats de matériel militaire assorti de compensations économiques ?

In hoeveel gevallen werd ingevolge economische compensaties niet geopteerd voor de aankoop die qua prijs-kwaliteitsverhouding de voorkeur van de krijgsmacht wegdroeg? Over welke aankopen gaat het?

Dans combien de cas n'a-t-on pas opté, en raison des compensations économiques prévues, pour l'achat qui emportait l'adhésion des forces armées pour son meilleur rapport qualité/prix ? De quels achats s'agissait-il ?

06.03 Stef Goris (VLD): Deze aangelegenheid moet in een Europees perspectief worden gezien. Sommige buurlanden werken wel degelijk met economische compensaties. Uit gegevens blijkt dat het Belgisch leger in de laatste decennia voor 350 miljard aan bestellingen heeft gedaan en dat daaraan voor 600 miljard aan compensaties was verbonden. Compensaties mogen echter niet bepalend zijn bij de bestellingen van het leger, maar we kunnen niet ontkennen dat heel wat compensaties voor onze industrie grote kansen hebben gecreëerd. Ik denk onder meer aan Barco. In deze aangelegenheid moeten de gewesten trouwens hun verantwoordelijkheid opnemen en eventueel de meerkost op zich nemen.

06.03 Stef Goris (VLD): Cette matière doit être située dans une perspective européenne. Certains pays voisins appliquent effectivement un système de compensations économiques. Les données dont nous disposons révèlent qu'au cours de la dernière décennie l'armée belge a effectué des commandes à concurrence de 350 milliards de francs, ce qui a donné lieu à 600 milliards de francs de compensations. Les compensations ne peuvent pas être un facteur déterminant dans le cadre des achats mais nous ne pouvons nier que de nombreuses compensations ont été une aubaine pour notre industrie. Je songe notamment à la société Barco. Les Régions doivent assumer leurs responsabilités en cette matière et elles doivent éventuellement prendre en charge le surcoût.

De regering besliste onlangs om bij de aankoop van legermateriaal geen economische compensaties meer te vragen. Een werkgroep buigt zich nu over de gevolgen van die beslissing. Hoe ver is het overleg in die werkgroep gevorderd? Wat zijn de conclusies?

Le gouvernement a décidé il y a peu de ne plus demander de compensations économiques lors de l'achat de matériel militaire. Un groupe de travail se penche actuellement sur les conséquences de cette décision. Où en est la concertation au sein de ce groupe de travail ? Quelles conclusions ont déjà été avancées?

06.04 Minister André Flahaut (Nederlands) : Het KB van 6 februari 1997 bepaalt de modaliteiten van de integratie van het economische luik in militaire bestellingen. Er bestaat tevens een protocolovereenkomst hierover tussen de ministers van Landsverdediging en van Economische Zaken.

06.04 André Flahaut , ministre (en néerlandais) : L'arrêté royal du 6 février 1997 fixe les modalités de l'intégration du volet économique dans les commandes militaires. Cela a d'ailleurs fait l'objet d'un protocole d'accord entre les ministres de la Défense nationale et des Affaires économiques.

Het KB legt geen economische compensaties op, het is een mogelijkheid. Het protocol kan worden gewijzigd of opgeheven door de betrokken ministers.

L'arrêté royal n'impose pas de compensations économiques, il s'agit simplement d'une possibilité. Ce protocole peut être modifié, voire abrogé par les ministres compétents.

Op 12 mei 2000 heeft de regering een beleidsplan voor het leger goedgekeurd, dat een visie bevat op de opdracht van het leger tot 2015. De middelen en uitrusting van het leger hangen af van die opdracht. De keuze van het materiaal is ook daarop gebaseerd.

Le 12 mai 2000, le gouvernement a approuvé un plan de politique pour l'armée où est traduite une certaine conception de ses missions jusqu'en 2015. Les moyens et l'équipement de l'armée dépendent de ces missions. Il en va de même pour le choix du matériel.

Men kan geen abstractie maken van de regionalisering van het economische beleid.

On ne peut faire abstraction de la régionalisation de la politique économique.

De regering heeft in december en februari een standpunt ingenomen.

Le gouvernement a pris position en décembre et en février.

(Frans) Ik ben niet tegen economische compensaties gekant, maar het is niet aan het ministerie van Landsverdediging het voortouw te nemen op dat gebied. De regering heeft een beslissing genomen, en ik voer die uit. De regering is op zoek naar een nieuwe, originele formule. De bezielers van de werkgroep zijn de eerste minister en de minister van Economie. Landsverdediging woont de vergaderingen bij.

(En français) Je ne suis pas contre les compensations économiques. Mais ce n'est pas le ministère de la Défense nationale qui doit jouer le premier rôle en ce domaine. Le gouvernement a pris une décision, et je l'applique.

Le gouvernement recherche une formule nouvelle, originale. Mais c'est le Premier ministre et le ministre des Affaires économiques qui animent le groupe de travail. La Défense nationale assiste aux réunions de ce groupe de travail.

Voor legeraankopen moet het advies van de militairen echter het zwaarst doorwegen. Als er ongelukken gebeuren, zal men de toenmalige politieke verantwoordelijken erover aanspreken!

Cependant, en ce qui concerne les achats militaires, c'est l'avis des militaires qui doit primer. Si des accidents se produisent, ce sont les responsables politiques de l'époque qu'on ira chercher!

Ik suggereer u dus uw vragen met betrekking tot de werkgroep tot de eerste minister en de minister van Economie te richten.

Je suggère donc que les questions relatives au groupe de travail soient posées au premier ministre et au ministre des Affaires économiques.

Ik kan geen speciale bestekken laten opmaken als ik niet weet of de compensaties er al dan niet in begrepen zijn.

Je ne puis faire faire des cahiers spéciaux des charges sans savoir si l'on y inclut ou non les compensations.

Zo moest de opdracht voor verkenningvoertuigen, een dossier met een zeer complex bestek, herwerkt worden opdat de opdracht nog in 2001 zou kunnen worden toegewezen. Daarom staan de compensaties niet in het nieuwe speciale bestek.

Par exemple, le dossier relatif aux véhicules de reconnaissance, dont le cahier des charges était très complexe, a dû être reformulé de manière à ce qu'il puisse encore passer en 2001. C'est pourquoi les compensations n'ont pas été reprises dans le nouveau cahier spécial des charges.

Voor de overige dossiers is het wachten op de conclusies van de werkgroep.

Les autres dossiers sont en attente des conclusions du groupe de travail.

Als de wetgeving betreffende de overheidsopdrachten moet worden gewijzigd, gaan we dat niet in verscheidene stappen doen. Maar zoals de scouts sta ik altijd paraat!

S'il faut changer la législation sur les marchés publics, on ne va pas le faire en plusieurs fois. Mais je suis prêt, comme un scout!

06.05 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Dit antwoord is coherent. De minister van Landsverdediging moet inderdaad prioritair ervoor zorgen dat de krijgsmacht het beste materiaal krijgt.

06.05 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Cette réponse est cohérente. Le ministre de la Défense doit en effet avoir pour priorité de fournir aux forces armées le meilleur matériel.

Over internationale samenwerking heb ik zo mijn twijfels. Alle grote landen hebben hun eigen militaire industrie. Ik kan me niet voorstellen dat Frankrijk plots niet meer zou opkomen voor zijn nationale wapenindustrie.

J'ai par contre des doutes quant à la coopération internationale. Tous les grands États disposent de leur propre industrie militaire. J'ai peine à imaginer que la France ne défende soudainement plus son industrie nationale de l'armement.

Ik kijk met aandacht uit naar de besluiten van de

J'examinerai avec attention les décisions du groupe

werkgroep die zich over deze problematiek buigt.

de travail chargé de ce problème.

06.06 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Dit antwoord was duidelijk en we zijn het ermee eens. De krijgsmacht moet krijgen wat ze nodig heeft en Landsverdediging mag eventuele compensaties niet betalen. Er is een overproductie van militair materiaal. Er zal moeten worden gesaneerd en daarvoor zal de vrije markt moeten zorgen. Het debat mag niet alleen door technische werkgroepen worden gevoerd, het Parlement moet zijn verantwoordelijkheid opnemen. Misschien kunnen we hoorzittingen organiseren, maar ik weet niet goed in welke commissie dat moet gebeuren.

06.06 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): La réponse du ministre réponse était claire. Nous partageons son point de vue. Les forces armées doivent recevoir ce dont elles ont besoin. Il ne faut pas que la Défense nationale paie les éventuelles compensations. Il y a surproduction de matériel militaire. Il faudra procéder à des assainissements, notamment par la libéralisation du marché. Ce débat ne doit être l'affaire des seuls groupes de travail techniques. Le Parlement doit prendre ses responsabilités. Nous pourrions peut-être organiser des auditions, mais je ne sais pas dans quelle commission.

06.07 Minister André Flahaut (*Frans*): De heer Vanhoutte moet niet op het ministerie van Landsverdediging rekenen om een colloquium over de economische compensaties te organiseren.

06.07 André Flahaut, ministre (*en français*): M. Vanhoutte ne doit pas compter sur le département de la Défense pour organiser un colloque sur les compensations économiques !

Het departement Defensie is niet tegen de ondernemingen. In tegenstelling tot het verleden had ik geen contacten met industriëlen, ik heb wel de *Belgian Defence Industrial Group* en regionale vertegenwoordigers ontmoet. Ik heb hen duidelijk gemaakt dat de druk elders moet worden uitgeoefend en zij hebben dat goed begrepen.

La Défense n'est pas opposée aux entreprises. A la différence du passé, je n'ai pas rencontré d'industriels ; j'ai rencontré le *Belgian Defence Industrial Group* et les représentants régionaux. Je leur ai fait entendre que les pressions doivent s'exercer ailleurs, et ils l'ont bien compris.

Mijn vertegenwoordigers in de werkgroep onderstrepen dat de economische compensaties niet tot prijsverhogingen of vertragingen bij de aankoop mogen leiden.

Mes représentants au sein du groupe de travail insistent sur le fait que les compensations économiques ne doivent ni faire monter les prix, ni retarder les achats. Le passé nous a appris, en effet, que les prix sont, dans bien des cas, dépassés ou que les procédures retardent les marchés. La formule à trouver doit être bien pensée.

De ervaring leert ons immers dat de vastgestelde prijzen vaak worden overschreden of dat de procedures de aanbestedingen vertragen. De gekozen formule moet goed doordacht zijn.

06.08 Stef Goris (VLD): Je me réjouis de l'unanimité qui règne entre le ministre et les interpellateurs.

06.08 Stef Goris (VLD): Ik ben verheugd over de eensgezindheid tussen interpellanten en minister.

Ik pleit voor een neutralisering, eerder dan voor een afschaffing van de economische compensaties. Eventuele economische compensaties, waarvoor de gewesten bevoegd zijn, mogen niet fundamenteel op het dossier wegen.

Je plaide pour la neutralisation des compensations économiques plutôt que pour leur suppression. D'éventuelles compensations économiques qui relèvent de la compétence des Régions ne peuvent pas avoir une importance déterminante dans le dossier.

Wij mogen de tot dusver gevoerde politiek in de grote, Europese instapdossiers niet zomaar opgeven. Onze bedrijven mogen niet ineens in de kou blijven staan.

Nous devons veiller à ne pas nous écarter brutalement de la politique menée jusqu'à présent dans les grands projets européens. Nous ne pouvons pas ainsi subitement abandonner nos entreprises à leur sort.

Ik hoop dat in de dossiers van de lopende economische compensaties de betrokken bedrijven zich, ten gevolge van een nieuwe politieke visie, niet

J'espère que pour les dossiers de compensations économiques en cours, les entreprises concernées

ontslagen voelen van hun verplichtingen. Op wereldvlak is er zeker een overproductie, maar Vlaanderen heeft vooral *dual use*-technologie. Onze bedrijven hebben bestellingen nodig om internationaal te kunnen concurreren.

Er moet een aparte enveloppe komen die wordt behandeld door de gewesten en waarmee Landsverdediging niets te maken heeft.

Het incident is gesloten.

07 Mondelinge vraag van de heer Bert Schoofs aan de minister van Landsverdediging over "de beperking van politieke rechten van militairen" (nr. 4143)

07.01 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Volgens de wet van 14 januari 1975 mogen militairen lid zijn van een politieke partij. Zij mogen wel niet actief deelnemen aan publieke activiteiten of ambten uitoefenen, gewag maken van hun militaire hoedanigheid of zich kandidaat stellen bij verkiezingen.

Wat verstaat men onder die ambten? Is het verboden om een onbezoldigde activiteit van raadgever uit te oefenen bij een politieke partij?

Wat verstaat men onder de bepaling dat de militair zijn hoedanigheid niet mag bekend maken? Is het niet een voorbijgestreefde bepaling dat militairen zich niet kandidaat mogen stellen?

Voorzitter: Pieter De Crem

07.02 Minister André Flahaut (Nederlands): De term "ambt" staat los van een eventuele bezoldiging. Militairen kunnen niet aan het politieke leven deelnemen anders dan in de vermelde ambten. Ze mogen geen leidende functies vervullen of propaganda maken, maar ze kunnen de leiding van een partij wel bijstaan door studies of raadgevingen.

Op de tweede vraag is het antwoord neen.

In het kader van hun politieke activiteit mogen militairen geen gewag maken van hun functie in het leger. Deze bepaling verbiedt hun om op te treden in naam van het leger.

Militairen genieten alle grondwettelijke rechten en vrijheden. De Grondwet sluit echter beperkingen ten aanzien van beoefenaars van een openbaar ambt

ne se sentiront pas libérées de leurs obligations compte tenu de cette nouvelle donne politique. Il y a certainement une surproduction à l'échelle mondiale mais la Flandre dispose surtout d'une technologie dual-use. Nos entreprises ont besoin de commandes pour être compétitives à l'échelle internationale.

Il faut prévoir une enveloppe séparée gérée par les Régions et avec laquelle la Défense nationale n'a rien à voir.

L'incident est clos.

07 Question orale de M. Bert Schoofs au ministre de la Défense sur "la limitation des droits politiques des militaires" (n° 4143)

07.01 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Aux termes de la loi du 14 janvier 1975, les militaires ont le droit d'adhérer à un parti politique. Toutefois, il leur est interdit de participer activement à des activités publiques, d'exercer des fonctions, de faire état de leur qualité de militaire et de se présenter comme candidat aux élections.

Quelles fonctions sont précisément visées? Est-il interdit d'exercer une fonction de conseiller non rémunérée au sein d'un parti politique?

Qu'entend-on par « faire état de leur qualité de militaire »? L'interdiction pour les militaires de se présenter comme candidat aux élections n'est-elle pas dépassée?

Président: Pieter De Crem

07.02 André Flahaut, ministre (en néerlandais): Le terme « fonction » est à comprendre en dehors de toute rémunération. Les militaires ne peuvent participer à la vie politique en exerçant des fonctions autres que celles qui sont prévues. Ils ne peuvent exercer de fonctions dirigeantes ni se livrer à de la propagande mais ils peuvent assister la direction d'un parti en réalisant des études ou en prodiguant des conseils.

La réponse est négative à la deuxième question.

Dans le cadre de leurs activités politiques, il est interdit aux militaires de faire état de leur fonction à l'armée. Cette disposition les empêche d'intervenir au nom de l'armée.

Les militaires jouissent de toutes les libertés et de tous les droits constitutionnels. La Constitution n'exclut toutefois pas certaines limitations imposées aux titulaires d'une fonction publique.

niet uit.

De generale staf is met een grondige studie van het tuchtrecht begonnen. Die studie moet leiden tot een nieuw ontwerp van tuchtwet.

Het huidige verbod wil de neutrale positie van de militairen verzekeren. Die neutraliteit zou in het gedrang komen als ze een mandaat zouden uitoefenen voor een extremistische of een separatistische partij.

Vooraleer tot een opheffing van het verbod op een politiek mandaat wordt overgegaan, moeten er nog een aantal praktische problemen worden opgelost. Ik denk aan de noodzaak tot operationaliteit en permanente beschikbaarheid van een militaire verkozenen. Ook wordt de loopbaan van een militair steeds meer gespecialiseerd: er moeten bepaalde vormingssessies worden gevolgd en de vraag is hoe dit kan worden verzoend met het bekleden van een politiek mandaat. Het onderbreken van de type-loopbaan gedurende een aantal jaren zou de loopbaan van de betrokken militair zeker hypothekeren.

07.03 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): In het voorontwerp van de wet blijkt men een aantal uitsluitingen te willen invoeren voor militairen die zich kandidaat willen stellen voor zogenaamde extremistische partijen. Wij zullen er dan ook naar streven dat wij een echte democratische wet krijgen met gelijkheid voor alle burgers.

Het incident is gesloten.

08 Samengevoegde mondelinge vragen van
 - de heer John Spinnewyn aan de minister van Landsverdediging over "de overplaatsing van de onderofficierscholen in Zedelgem" (nr. 4154)
 - de heer Luc Goutry aan de minister van Landsverdediging over "de herstructurering van de Krijgsmacht" (nr. 4177)
 - de heer Richard Fournaux aan de minister van Landsverdediging over "de herstructurering van Landsverdediging en de toekomst van de militaire scholen" (nr. 4199)

08.01 John Spinnewyn (VLAAMS BLOK): Er bestaan plannen om de onderofficierscholen in Zedelgem over te plaatsen naar Saffraanberg in Limburg. Hierover werd een studie gemaakt. Om welke studie gaat het? Welke scholen zijn erin opgenomen?

De overplaatsing brengt 150 arbeidsplaatsen in gevaar. Onlangs nog werden investeringen gedaan.

L'Etat-major général a entamé un étude détaillée du droit disciplinaire qui devra permettre d'élaborer un nouveau projet de loi relatif à la discipline.

Les interdictions actuelles visent à garantir la neutralité des militaires. Cette neutralité serait compromise s'ils exerçaient un mandat pour le compte d'un parti extrémiste ou séparatiste.

Avant de supprimer l'interdiction d'exercer un mandat politique, il faut résoudre une série de problèmes pratiques. Je songe à la nécessité, pour les militaires élus, d'être opérationnels et disponibles en permanence. En outre, la carrière des militaires est de plus en plus spécialisée: les soldats sont tenus de suivre certaines sessions de formation et on peut se demander comment concilier cela avec l'exercice d'un mandat politique. Il est certain que l'interruption de la carrière-type d'un militaire pendant un certain nombre d'années ne manquerait pas d'hypothéquer la carrière de l'intéressé.

07.03 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Visiblement, le gouvernement a souhaité insérer dans l'avant-projet de loi une série d'exclusions visant les militaires qui voudraient poser leur candidature sur des listes soi-disant extrémistes. En tout état de cause, nous veillerons à ce que soit adoptée une vraie loi démocratique traitant tous les citoyens sur un pied d'égalité.

L'incident est clos.

08 Questions orales jointes de
 - M. John Spinnewyn au ministre de la Défense sur "le transfert de l'école des sous-officiers de Zedelgem" (n° 4154)
 - M. Luc Goutry au ministre de la Défense sur "la restructuration des forces armées" (n° 4177)
 - M. Richard Fournaux au ministre de la Défense sur "la restructuration de la Défense nationale et l'avenir des écoles militaires" (n° 4199)

08.01 John Spinnewyn (VLAAMS BLOK): Le gouvernement projette de transférer l'école des sous-officiers de Zedelgem à Saffraanberg, dans le Limbourg. Une étude a été réalisée à ce sujet. De quelle étude s'agit-il? Quelles écoles sont concernées?

Ce transfert mettra en péril 150 emplois. Des investissements ont été réalisés encore

Vanwaar deze ommekeer? Wordt deze infrastructuur een asielcentrum?

West-Vlaanderen kent wel meer sluitingen. Dit komt de rekrutering in Vlaanderen niet ten goede. Hoe past een verhuizing in een betere regionale spreiding?

08.02 Minister **André Flahaut** (*Nederlands*): Er zijn momenteel een aantal werkgroepen bezig met het bestuderen van de herstructurering van de krijgsmacht. Een subwerkgroep onderzoekt de mogelijke wijzigingen inzake de vorming niveau 2 voor onderofficier. In het kader hiervan wordt de opportuniteit van een hergroepering van de scholen voor onderofficieren onderzocht. Deze studie is nog niet beëindigd. Er werd nog geen enkel voorstel geformuleerd. Zolang dit niet het geval is, doe ik geen uitspraken ter zake.

Herstructurering gaat natuurlijk gepaard met het verlaten van kwartieren en het hergroeperen van bepaalde onderdelen in een aangepaste, zoveel mogelijk bestaande militaire infrastructuur. Er circuleren ter zake heel wat geruchten, die niet gefundeerd zijn. Ik betreur dit. Tot slot wil ik beklemtonen dat er geen sprake is van een beslissing, zolang de minister zelf niet heeft beslist. Ik zal in elk geval bij een eventuele beslissing rekening houden met een evenwichtige spreiding.

08.03 **John Spinnewyn** (VLAAMS BLOK): Ik zou een eventuele samensmelting betreuren, men zou zo moeilijkheden zoeken.

Het incident is gesloten.

09 Mondelinge vraag van de heer **André Schellens** aan de minister van Landsverdediging over "de Technical Washings C-130 vliegtuigen van de luchtmacht" (nr. 4186)

09.01 **André Schellens** (SP): De C-130 vliegtuigen van de luchtmacht worden jaarlijks schoongemaakt door Sabena. De grove schoonmaak, de zogenaamde *technical washing*, wordt uitgevoerd door het personeel van de 15de Wing. Vroeger gebeurde dat door miliciens of vrijwilligers, thans door onderofficieren, vooral mechanici.

Kan de *technical washing* niet ook door Sabena worden uitgevoerd?

09.02 Minister **André Flahaut** (*Nederlands*): Tot

récemment. A quoi est dû ce revirement ? Cette infrastructure abritera-t-elle un centre d'asile ?

La Flandre-Occidentale connaît de nombreuses fermetures. Ceci ne sera pas bénéfique pour l'emploi en Flandre. Comment concilier ce déménagement avec le projet visant à améliorer la répartition régionale ?

08.02 **André Flahaut**, ministre (*en néerlandais*): Actuellement, des groupes de travail préparent la restructuration des forces armées. Un sous-groupe de travail examine les modifications qui pourraient être apportées à la formation de niveau 2, destinée aux sous-officiers. Dans ce cadre, on étudie l'opportunité d'un regroupement des écoles de sous-officiers. Cette étude n'est pas encore terminée. Aucune proposition n'a encore été formulée. Tant que ce ne sera pas le cas, je ne ferai pas de déclarations à ce propos.

Toute restructuration implique évidemment que des unités quittent leurs quartiers et que des composantes de nos forces armées soient regroupées au sein d'une infrastructure militaire adéquate, autant que possible existante. Bien des rumeurs non fondées circulent à ce sujet. Je le déplore. Enfin, je tiens à souligner qu'il n'y a pas de décision tant que le ministre ne se sera pas lui-même prononcé. Quoi qu'il en soit, lorsque je déciderai, j'aurai le souci de garantir une répartition équilibrée.

08.03 **John Spinnewyn** (VLAAMS BLOK): Je serais au regret de constater une éventuelle fusion. En agissant de la sorte, on chercherait les difficultés.

L'incident est clos.

09 Question orale de M. **André Schellens** au ministre de la Défense sur "les Technical Washings des appareils C-130 de la force aérienne" (n° 4186)

09.01 **André Schellens** (SP): Chaque année, la Sabena se charge du nettoyage des appareils C130 de la force aérienne. Le personnel du 15ème Wing procède au grand nettoyage, aussi appelé *technical washing*. Par le passé, cette tâche était accomplie par des miliciens ou des volontaires. A présent, ce sont des sous-officiers, principalement des mécaniciens, qui s'en chargent.

La Sabena ne pourrait-elle pas également assumer ce *technical washing*?

09.02 **André Flahaut**, ministre (*en néerlandais*) :

een jaar geleden werden ongeveer 100 *commercial washings* en 40 *technical washings* uitgevoerd door het personeel van de 15e Wing. Verleden jaar werd beslist het commercieel gedeelte van de washings te laten uitvoeren door Sabena.

Er blijven nog 900 manuren over voor het spoelen van het vliegtuig en de *technical washing*. Het gaat hierbij ook om een inspectie van de toestellen. Dat is een onderdeel van de technische taak van het personeel en vertegenwoordigt ongeveer 1 procent van die taak.

Vanwege het belang van die inspectie en de relatief geringe werklast werd besloten die taak verder te laten uitvoeren door militair personeel.

09.03 André Schellens (SP): Ik dank de minister voor het duidelijke antwoord.

Het incident is gesloten.

10 Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "militaire attachés" (nr. 4190)

10.01 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Vorig jaar stelde collega Goris al vragen omtrent de aanstelling van militaire attachés, onder meer in Parijs. Wat is nu de stand van zaken? Welk profiel wordt van die attachés verwacht? Gaat het niet vaak om een beloning op het einde van een loopbaan? Kan men niet beter jonge en bekwame kandidaten op zending laten gaan?

Gebeuren die benoemingen in samenspraak met Buitenlandse Zaken? Hoe worden de landen uitgekozen?

10.02 Minister André Flahaut (Nederlands): Er werd nog geen attaché voor Parijs aangeduid. Ik zal een beslissing nemen als er een beter algemeen overzicht is van de internationale plaatsing van militairen.

(Frans) Een week geleden heb ik de defensie-attachés ontmoet en ik heb hen uitgelegd wat wij van hen verwachten.

(Nederlands) Wat de selectievereisten betreft, moet de kandidaat een hogere officier zijn, bijvoorbeeld kolonel of kapitein-ter-zee, zodat de attaché over het nodige gezag beschikt in het land waar hij gedetacheerd is. Betrokkene moet bij voorkeur stafbrevethouder zijn en een loopbaan doorlopen die de kandidaat een grondig inzicht geeft in het militair beleid in België. Ook internationale ervaring

Jusqu'il y a un an, le personnel du 15e Wing effectuait une centaine de *commercial washings* et une quarantaine de *technical washings*. L'année passée, il a été décidé de confier la partie commerciale des *washings* à la Sabena.

Il reste 900 heures de travail par homme pour le rinçage de l'avion et le *washing* technique, lequel s'accompagne d'une inspection des appareils. Cette tâche fait partie de la mission technique du personnel, et représente environ 1% de cette mission.

Etant donné l'importance de cette inspection et la charge de travail relativement faible, il a été décidé de ne pas en décharger le personnel militaire

09.03 André Schellens (SP): Je remercie le ministre pour sa réponse claire.

L'incident est clos.

10 Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "les attachés militaires" (n° 4190)

10.01 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): L'année dernière, notre collègue, M. Goris, avait interrogé le ministre sur la désignation des attachés militaires, notamment à Paris. Quel est l'état actuel des choses ? A quel profil doivent répondre les attachés ? Leur affectation n'est-elle pas souvent à considérer comme une récompense attribuée en fin de carrière ? Ne vaudrait-il pas mieux envoyer en mission des candidats jeunes et qualifiés ?

Ces nominations sont-elles réglées en concertation avec le département des Affaires étrangères ? Comment les pays d'affectation sont-ils désignés ?

10.02 André Flahaut, ministre (en néerlandais): L'attaché pour Paris n'a pas encore été désigné. Je prendrai une décision dès que nous aurons une meilleure vue globale sur le déploiement international des militaires.

(En français) Il y a une semaine, j'ai rencontré les attachés de défense et je leur ai expliqué ce que nous attendons d'eux.

(En néerlandais) En ce qui concerne les critères de sélection, le candidat-attaché doit être un officier supérieur, par exemple colonel ou capitaine de vaisseau, de sorte que l'attaché jouisse du crédit nécessaire dans le pays où il est détaché. Le candidat doit de préférence être titulaire d'un brevet d'Etat-major et doit pouvoir se prévaloir d'une carrière lui ayant permis d'acquérir des

is natuurlijk een belangrijke factor.

connaissances approfondies de la politique militaire de la Belgique. L'expérience internationale constitue évidemment également un critère important.

(Frans) Ik wil niet dat in de toekomst nog mensen die aan uitbollen toe zijn tot defensie-attaché worden benoemd. Die functie moet door jonge mensen worden ingevuld. Wij overwegen posten te creëren om jongeren op die functie voor te bereiden. Zo hebben wij in het kader van het Zweeds voorzitterschap een jonge officier benoemd die in Stockholm voor de verbinding met het toekomstig Belgisch voorzitterschap instaat.

(En français) Je ne souhaite plus de postes d'attachés de défense comme bâtons du maréchal pour certains. Il faut rajeunir cette fonction. Nous songeons à des postes préparant les jeunes à cette responsabilité. Par exemple, dans le cadre de la présidence suédoise, nous avons décidé de nommer un jeune officier chargé d'assurer à Stockholm la liaison avec la future présidence belge.

(Nederlands) De functievereisten zijn opgenomen in een politico-militaire gedragslijn die thans wordt herwerkt in samenwerking met Buitenlandse Zaken, met het oog op een verruiming van de diplomatieke militaire rol van de militaire attachés. Zij moeten onze diplomatieke vertegenwoordigers adviseren en vertegenwoordigen de minister van Landsverdediging en de legeroverheid. Zij lichten de militaire overheid en de minister van Landsverdediging in over de militaire aangelegenheden van het gastland.

(En néerlandais) Les exigences relatives aux fonctions figurent dans un code de conduite politico-militaire qui est actuellement retravaillé en collaboration avec les Affaires étrangères, en vue d'élargir le rôle diplomatico-militaire des attachés militaires. Ils doivent conseiller nos représentants diplomatiques et représenter le ministre de la Défense nationale ainsi que les autorités militaires. Ils informent les autorités militaires et le ministre de la Défense nationale sur la situation militaire du pays hôte.

De gemiddelde leeftijd is drieënvijftig jaar. De gewenste graad is één van de redenen. Ook de familiale omstandigheden spelen een rol.

L'âge moyen est de 53 ans, en raison du grade requis. La situation familiale joue aussi.

(Frans) De omstandigheden evolueren. De laatste maal dat defensie-attachés moesten worden benoemd, heb ik hen persoonlijk ontmoet. Zij werden aangewezen op grond van criteria die niet noodzakelijk dezelfde zijn als die welke door de staf worden gehanteerd.

(En français) Les conditions évoluent. La dernière fois qu'il a fallu nommer des attachés de défense, je les ai rencontrés personnellement et ils ont été désignés sur la base de critères qui n'étaient pas forcément ceux de l'État major.

De keuze van het land berust op het operationeel karakter (Benin) en de Belgische vertegenwoordiging in de regio (Hanoï, Rabat, Buenos Aires). Op die logica stoelt het voorstel dat ik de minister van Buitenlandse Zaken heb voorgelegd.

Le choix du pays repose sur l'opérationnalité (Bénin), la représentation belge dans la région (Hanoï, Rabat, Buenos Aires). Telle est la logique de la proposition que j'ai faite au ministre des Affaires étrangères.

10.03 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Ik dank de minister voor dit omstandig antwoord, dat bewijst dat er een frisse wind waait doorheen het beleid. Ik kan dat alleen maar toejuichen.

10.03 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Je remercie le ministre pour cette réponse circonstanciée. Elle prouve qu'un vent nouveau souffle sur la politique, ce dont je ne puis que me réjouir.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "legeraankopen in het kader van OCCAR" (nr. 4191)

11 Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "les achats militaires dans le cadre de l'OCCAR" (n° 4191)

11.01 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Naar

11.01 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Il a

aanleiding van een reeks grote legeraankopen werd gesteld dat dit het "toegangsticket" was voor het *Organisme Conjoint de Coopération en Matière d'Armement* (OCCAR).

été dit à propos d'un certain nombre d'achats militaires importants qu'il s'agissait du « ticket d'entrée » pour l'Organisme Conjoint de Coopération en matière d'Armement (OCCAR).

Is dat nog altijd de visie van de regering? Zo ja, over welke aankoopdossiers gaat het?

Le gouvernement est-il toujours de cet avis ? Dans l'affirmative, de quels dossiers d'achats s'agit-il ?

Wanneer wordt ons land officieel lid van OCCAR? Welke procedure moeten we nog doorlopen? Hoeveel tijd zal deze procedure in beslag nemen?

Quand notre pays deviendra-t-il officiellement membre de l'OCCAR ? Quelle procédure doit encore être suivie ? Combien de temps cela prendra-t-il ?

Welke instelling zal toekijken op het correcte verloop van de legeraankopen binnen OCCAR? Worden de parlementen van de deelnemende landen bij deze controle betrokken?

Quelle instance au sein de l'OCCAR veillera au respect de la procédure afférente aux achats militaires ? Les parlementaires des pays participants seront-ils associés à ce contrôle ?

Hoe zal gegarandeerd worden dat de werking van OCCAR voldoende transparant zal gebeuren?

Comment garantir une transparence suffisante dans le fonctionnement de l'OCCAR ?

11.02 Minister **André Flahaut** (*Nederlands*) : Het programma A 400 M is een toegangsticket tot OCCAR. België heeft onlangs brieven uitgewisseld met de stichtende leden van OCCAR. De toetreding gebeurt door een conventie die aan het Parlement zal worden voorgelegd.

11.02 **André Flahaut**, ministre (*en néerlandais*) : Le programme A 400 M est un ticket d'entrée pour l'OCCAR. Notre pays a récemment procédé à un échange de correspondance avec les membres fondateurs de l'OCCAR. L'adhésion s'effectuera sur la base d'une convention qui sera soumise au Parlement.

Er is niet voorzien in parlementaire controle op OCCAR. In België zal de aanschaf van militair materiaal via OCCAR wel onderworpen zijn aan de wet van 24 december 1993. Artikel 3 § 4 zal binnenkort door een KB worden uitgevoerd. Het Parlement zal dus zijn controlebevoegdheid kunnen uitoefenen via de commissie Legeraankopen.

En principe, l'OCCAR ne devrait être soumis à aucun contrôle parlementaire. En Belgique, l'achat de matériel militaire par le biais de l'OCCAR relèvera de la loi du 24 décembre 1993. Un AR devrait être pris sous peu afin de donner exécution à l'article 3, §4. Le Parlement pourra donc exercer sa compétence de contrôle par le biais de la Commission des achats militaires.

11.03 **Peter Vanhoutte** (AGALEV-ECOLO): Ik ben verheugd dat de commissie Legeraankopen ook in de nieuwe structuur haar werk naar behoren zal kunnen doen. Hopelijk zal deze commissie bij haar werkzaamheden over alle nodige documenten kunnen blijven beschikken.

11.03 **Peter Vanhoutte** (AGALEV-ECOLO): Je me félicite de ce que la commission des acquisitions de l'armée pourra continuer à fonctionner convenablement dans la nouvelle structure. J'espère que cette commission disposera toujours de tous les documents nécessaires à ses travaux.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De vergadering wordt gesloten om 12.05 uur.

La réunion publique de commission est levée à 12.05 heures.